ԻԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5618 | 15/28 ՅՈՒԼԻՍ 1904 | ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ | 14 ՀԷՄՈՍԶԻԼ ԷՎՎԷԼ 1322 | ԻԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5618

درعلیه‌ده غلطه ﴿ آروولك ﴾ فرنجی ادارهٔ‌سنه‌در

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Գոյոյ եւ զաւառներու համար տարեկան	140	գրշ
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆր.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց էր վերջիրի

Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատան։

20 ՓԱՐԱ 20

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Վերջին եօթնեակին մէջ յանկարծ ոյժի ծանրակշիռ միջադէպ մը պատահեցաւ, որ քիչ մնաց մոռցնէր մինչեւ անգամ Ծայրագոյն Արեւելքի պատերազմն ալ։ Մալաֆֆա անգլիական չոգենաւին անունը այդ միջադէպին շնորհիւ քանի մը օր աւելի շատ լսուեցաւ քան Բաթ-Աբթաւրի, Թակոյի, Բուլոքքի, Բուլոքթքիի եւն. անունները եւ գործերը։ Բարեբաղդաբար միջադէպը չաւ փակուեցաւ եւ տիեզերադղորդ առգնակը վերջ դրաւ, մինչդամ եւս հաստատուելով Պիզմարքի վերագրուած «կուզնա խաղաղութիւնը, պատերազմի պատրաստ եղիր» խօսքը։ Եթէ անգլիական կառավարութեան Մալաֆֆայի եւ ուրիշ չոգենաւերու Ռուսերէ գրաւման դէմ Բնդրդեսպուրգի ըրած բողոքին չմիանային իր կարգ մը զրահաւորներուն ու մարտանաւերուն չարժուիլները եւ դէպի Կարմիր ծով սուրացումները, ուր այդ գրաւումները կատարուած էին եւ կը կատարուէին, բնաւ հաւանական չէր որ Ռուսիա այնչափ շաւ դիզում ընելով տեղի տար եւ հանդիսաւորապէս խոստովանելով ռուս կամաւոր նաւատորմին պատկանող Ս. Բեդերսպուրգ եւ Սմոլենսք նաւերուն ըրած գրաւումներուն միջազգային իրաւաբանութեան առջեւը անդրադարձի հանդամանքը եւ առնել որոշեր անոնց այդ տեսակ արարքներ գործելու արտօնութիւնը։

Աշխարհի պատմութեան օ՛չ մէկ չորրորդին մէջ խաղաղութիւնը պահուած չէ լակ խաղաղասիրութեան շնորհիւ, այլ միշտ երբ Քշնամիները հաւասար զօրութիւն ունենալով՝ իրարմէ ակնածեր են եւ կամ երբ մէկը միւսէն զօրաւոր ըլլալով մէկալին ապրափ ազդած է։ Զրահաւոր մը կամ զօրաւոր նաւ մը աւելի ազդեցութիւն կ'ունէ քան չրահաւոր հզաւրաւոր խաղաղասիրական պերճախօսութիւններ։ Պիզմարքէն առաջ ալ այսպէս էր, մինչեւ աշխարհի վերջն ալ այսպէս պիտի ըլլայ. օ՛չ Պիզմարքի գիւտն է այդ ճշմարտութիւնը եւ ոչ ա՛ւ է մարդու, այլ ընդհանուր մարդկային տրամաբանութեան եւ բնազդին, ինչ որ կ'երեւայ մինչեւ անդամ կենդանեաց մէջ։

Պարապ խօսք է ուրեմն կարգ մը լրագրերու եւ հեռագրական գործակալութիւններու այն լուրը թէ Ֆրանսական դիւանագիտութիւնը բաւական գործ տեսաւ Անգլիոյ եւ Ռուսիոյ միջեւ ծագած ծանօթ խնդիրը կարգադրելու։ Իսկապէս այդ գործը տեսողները եղան անգլիական մարտանաւերուն չարժուիլները քան թէ դիւանագիտական ծանուցագրերը կամ բողոքագրերը։

Գալով Ճաբոնի ըրածներուն՝ անոր ընթացքը չկրնար ունենալ օ՛չ Անգլիա եւ օ՛չ ուրիշ օ՛ւ է տէրութիւն, զի անիկա պետական որոշ լածաւորակներով կամ այդ կարգի մարտանաւերով է որ գրաւումներ կ'ընէ օ՛ւ է նաւի դէմ, երբ կասկած ունենայ թէ թշնամին համար արգիլեալ ապրանք կը փոխադրէ։ Ուստի եթէ Ռուսիա ալ Պալթիկի նաւատորմին պետական յանձնարարութեամբ կանչելով Միջերկրական եւ Կարմիր ծովերը՝ նոր նպիտակ գրաւումներ ընէ կասկածելի նաւերու վրայ, Անգլիա ալ ուրիշ տէրութեանց պէս օ՛ւ է առարկութիւն չկրնար ընել։ Բայց խնդիր է թէ Պալթիկն մինչեւ Կարմիր ծով ինչ ածուխով պիտի ճամբորդեն, եւ հոն ո՛ւր պիտի կենան, քանի որ ճամբուն վրայ գտնուած նաւահանգիստները չէզոք տէրութեանց պատկանելնուն համար՝ ոչ ածուխ կրնան առ անոնց եւ ոչ դադարման կայան։

Ահա թէ ո՛ւր էր այս միջադէպին ամենէն փոքրիկ կէտը եւ թէ ի՛նչպէս Ռուսիոյ ուրիշ բան չէր մնար ընել, բայց եթէ կատարեալ գոհացում տալ Անգլիոյ։

Դերմանիա այնչափ աղէկ գիտէր խնդրին այս կերպով վերջանալիքը, որ թէեւ իր մէկ քանի նաւերն ալ բռնուած էին ռուսական մեւնոյն նաւերէն, բայց աւելորդ դատեց նոյն խստութիւնը ցուցնել Ռուսիոյ դէմ, չդադրելով հանդերձ իր կարգին բողոքներ ընելէ։

Բոլոր այս եղածներուն մէջ ամէնէն զարմանալին սա է որ մինչդեռ ռուսական դիւանագիտութիւնը չատ խորագէտ եւ նրբիմաց կը կարծուի, ինչպէս ինկաւ պարզ սխալ քայլին մէջ, որ իր համբաւին պատիւ չբերող ելք մը ունեցաւ։

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ԱՋ ՈՒ ԶԱԽ

ԴՈՒՐԵԱՆ ՍՐԲԱԶԱՆ

Դուրեան Տ. Եղիշէ Սրբազանի Իզմիրի Առաջնորդ ընտրուելու հաւանականութիւնը ա՛յն ասպիսան մեծցած է այս պահուս, որ մարդ սխալ մը ըրած չըլլար հիմակուց գուշակելով թէ յառաջիկայ ընտրութեան մէջ, Իզմիրի Դուրեան. Ժողովի բոլոր անդամներուն քուէներն ալ իր անուան շուրջը պիտի կեդրոնանան։

Ինչպէս յայտնի է, Դուրեան Սրբազանի հաւանութիւնը առնուած է արդէն, որով պարզ օրի խնդիր մը կը մնայ իր մեկնումը դէպ ի Իզմիր, ուր այնքան պէտք կայ արդէն գործնական ու կարող վարիչի մը։ Եթէ առաջին օրէն այդ հաւանութիւնը յայտնի ըլլար, աւելորդ է ըսել թէ ուրիշ ա՛ւ է ընտրելիի անունը մէջտեղ չպիտի դրուէր բնաւ, օչ ալ աւելի կամ նուազ ծիծաղելի թեկնածութիւններ պիտի ծագէին Իզմիրի առաջնորդական պաշտօնի համար, թեկնածութիւններ՝ որոնցմէ մէկ հատը մանաւանդ այնքան պաշտպանուեցաւ ու թերեւս կը պաշտպանուի տակաւին։

Իզմիրցիք գոհ կ'երեւան այս հաւանականութենէն, եւ արդէն պատառ մը ալ չունին դգոհ ըլլալու։ Մասնաւորապէս ուր տարիէ ի վեր, Մելքիսեդեկ Սրբազանի վերջին պաշտամարութիւնը առ օչինչ գրելով, առաջնորդական խնդիրը կար ու կը մնար իրենց մէջ, եւ ա՛չ մէկ խելացի լուծում ստանալու երեւոյթը ունէր։ Նոյն իսկ այս վերջին ընտրութեան առթիւ, տակաւին Դուրեան Սրբազանի անունը չայտնուած, չփոթած մնացած էին թէ ամէն կողմէ ներկայացող թեկնածութիւններու եւ հրաժարականներու մէջ ինչպէ՛ս պիտի կրնան ընտրութիւն մը ընել։ Հիմա տակաւն, խնդիրը ինքնին լուծուած վերջացած է, եւ կը մնայ օրինական ձեւակերպութեամբ մը հաստատել, ինչ որ փափաքն է անշուշտ բոլոր Իզմիրցիներուն։

Մենք քանիցս այս սիւնակներուն մէջ բացատրած ենք թէ որչա՛փ ծա՛ւ բաղմամսայնոյ պաշտօն մըն է Իզմիրի առաջնորդութիւնը։ Այս պարագան ծանօթ էր նաեւ Դուրեան Սրբազանի։ Բայց ինչ չա՛ւ աւելի ծանր ու բազմամսայնոյ պաշտօն մը կը վարէր մինչեւ այսօր. հետեւաբար, որչա՛փ ալ դժուարին ներկայացուէր իր ընդունելիք գործը, կրկին չպիտի վարանէր հաւանութիւն յայտնելու։ Բայց ելնել տակէ հեռացնել թէ Իզմիրի առաջնորդութեան բարոյական առաւելութիւններէն հրապուրուելով միայնիր հաւանութիւնը յայտնած է, տարիս տասը մըն է այնքա՛ւ մեծ, որչափ կարելի չպիտի ըլլար երեւակայել։ Իրաւ է, Կ. Պոլսոյ Պատրիարքութենէն եւ Պոլսոյ Պատրիարքութեան շրջանակին մէջ, ամէնէն բարձր պաշտօնն է Իզմիրի Առաջնորդութիւնը, եւ կամ այդպէս կը նկատուի, բայց Դուրեան Սրբազանի հաւանութեան պատճառը այդ պարգային վերագրելէ առաջ պէտք է մտածել անդամ մը թէ ինքը նոյնքան բարձր է աւելի դիրքաւոր, աւելի շահաւէտ պաշտօն մը, Եգիպտոսի Առաջնորդութեան պաշտօնը մեծած է ասկէ առաջ։ Իզմիրի առաջնորդութեան բարոյական առաւելութիւններէն հրապուրուելով միայնիր հաւանութիւնը յայտնած է, տարիս տասը մըն է այնքա՛ւ մեծ, որչափ կարելի չպիտի ըլլար երեւակայել։ Իրաւ է, Կ. Պոլսոյ Պատրիարքութենէն եւ Պոլսոյ Պատրիարքութեան շրջանակին մէջ, ամէնէն բարձր պաշտօնն է Իզմիրի Առաջնորդութիւնը, եւ կամ այդպէս կը նկատուի, բայց Դուրեան Սրբազանի հաւանութեան պատճառը այդ պարգային վերագրելէ առաջ պէտք է մտածել անդամ մը թէ ինքը նոյնքան բարձրեւ

քերը մեծ նեղդրծութիւն մը ունենան այն դրութեան վրայ, սակայն կղերը, անոնց ազդեցութենէն բոլորովին ազատած չէ։

Հետեւապէս, միշտ իր ասուեւծպահական իշխանութեան պաշտպանները տարածելու նպատակաւ, ինչ որ բոլորովին հակառակ է քրիստոնէական կղերի մը։ Ցիանական ժողովուրդին մէջ տարածուած, անոր դրծերուն միջամտելուն համար է որ Ցիանսու կ'ապէ դոնի, եւ կը փափաքի իր ու Վատիկանի յարաբերութիւնները խզուած տեսնել։

ԾԻՐԿԱԹԻՆ

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՔՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Ռուսիոյ մէջ. — Նիխոյա կայսեր ուղեւորութիւնները.— Ցամաքային բանակը.— Պալթիկի նաւաբաժինը.— Բորթ-Արթուր ու Վլատիվոսթոք.— Ճաքոնի նաւատորմը։

Բեռլինապուրկէն հետեւեալը կը գրեն Թանի.— «Նիքոլա կայսրը ուսանց երկրորդ քսնական պատրաստ՝ Մոսկովոյն Ամբանելք ղրկելիլիք զինուորները ազէք անցնելու համար։ Առաջուանին պէս այս երկրորդ ուղեւորութիւնն ալ չարք մը եղաւ ժողովրդական ամէն դասակարգերուն կողմէ երկիւղիրական տրտունջներու։ Տիկիրէն մինչեւ Ուրալ Նիքոլա Բ. երկու աիսկ ի վեր կրցաւ հասատակ թէ իր ամբողջ ժողովուրդը բանակին հետ ամենութիւնեան եւ հուսատութեան միանոյն զգացումները կը տածէ։ Սիպերիական ռամիններէն վերադարձին եթէ կայս. գերդասանին սպասած բարեսարկ դէպքը ժամանակ թողու, կայսրը իր Բոլիարնեան Զուիքզա զբոսանաւով Լիպօ պիտի երթայ՝ ազէք անցնելու կամաւոր նաւատորմին նոր յաջուորակները որոնք մօտերս Մոսքոյն Արեւելք պիտի երթան։ Ցայսր է թէ կայսրը որքան կը փափաքի որ Պալթիկի նաւաբանները կարենայ փութով երթալ միանալու Թաղաղակաթիմարատաւորեան։ Նաեւ ուրքան կարեւորութիւն կուտայ անոնց կատարելիք դերին։ Նիքոլա Բ. իր այդ ղդացումները յայտնած է՝ յանախակի այցելելով այն նաւաբերդարանները, որ նաւերուն պատրաստութիւնները կ'ուսարարին։ Զալը ատոր մէկ նոր ապացոյցն ալ պիտի տայ Լիպաօ ուղեւորելով։ Կայսրը իր խաղաղ ու հաստատամիտ կամքովը կ'ոգեւորէ եւ կը փութացնէ աշխատութիւնները։ Կայսրը կը յուսայ որ նաւատորմը պատրաստ պիտի ըլլայ պատնէ ապրիլ նամրայ ելլելու։ Այդ մասին պէտք եղածը կ'ընէ։ Ուրիշն Պալթիկի նաւատորմը պիտի մնայի եւ քանի մը չաբաթէն անշուշտ ծովին բացը պիտի երթայ, առանց ազմուկի, վրէպ ցնելով հետաքրքիրները եւ լրագրողները որոնց արգիլուած է Բրանշթատի զինուորական նաւահանգիստին մուտքը։ Կամաւոր նաւատորմին երկու յաջուորակները՝ Սեն-Բեդերսպուրգ եւ Սմոլենսք արդէն հասատեցին թէ կարելի է մինչեւ Բաս-Սախերթալաւ՝ առանց նշմարուելու։ Այդ 2 յաջուորակները որոնք պաշտօն ունին հսկել Սիւէզին կամ նոյն իսկ Բարեյոյսէն ճաքոն զրկուելիք պատերազմի արգիլելու նիւթերուն նկատմամբ, կրցան ճարտարութեամբ աքշել իրենց ներկայութիւնը եւ յանկարծ երեւալ Սիւէզի ջրանցքին մուտքին մէջ։ Բորթ-Արթուրի ու Վլատիվոսթոքի նաւաբաժինները կը շարունակեն իրենց գործունէութիւնը։ Բորթ-Ա. թարի պաշարումը հետզհետէ կը թուլանայ։ Ասակէ բացդրգռապէս սա յայտնի կ'ըլլայ որ ճաքոնական նաւաբանները, յոյնած ու նաւաբած, ալ եւս անկարող չեն պաշտօն տալու իրենց յանձնուած ծանր պաշտօնը եւ թէ հետզհետէ աւելի ընդարձակ միջոցի մը վրայ կը տարածուի, այն համոզումով որ ճաքոնները ցամաքի վրայ կը տարածեն իրենց գործունէութիւնները։ Բորթ-Արթուրի մարտանաւերը յանախ դուրս կ'ելլեն եւ նոսիի, ինչպէս նաեւ թշնամիներուն ու թարիլաղանները իրենց թնդանօթներով կ'սանչին ռուսական լարակաւանիներուն ճարանական դիրքերուն վրայ, որեւելեան ծովեզերքին երկայնքը։ Վլատիվոսթոքն ռուսական յաջուորակները եւ կամաւոր նաւատորմին Լինա, որ տարբերութեամբ ու արագութեամբ անոնց հետատ է, արշաւանքներ կը կատարեն դէպ ի ճաքոնական եղերքները, մինչդեռ Բամիմարա ծովակալը իր նաւաբանին անկարգութիւնը եւ անբարկանութիւնը հասատանել դատ ուրիշ բան չի կընար ընել։ Բորթ-Արթուրը գրաւելու ճապարանքը ցոյց կուտայ թէ ճաքոնական նաւատորմը յոգնած է, բայց հոն ալ կ'երեւայ թէ ճաքոնները օնուած են իրենց հաւիներուն մէջ, ինչպէս ժամանակի վերարերեալ խնդիրներու մեծ մասին մէջ ըրին պատերազմը սկսելէն ի վեր։ Բորթ-Արթուրի պաշարումը կը թուլայ՝ ճաքոնները ունի կամ նուազ ճախողուածներուն հետեւանքով, նոյն իսկ առանց հոլուի առնելու։ Յուլիս 10էն 11ի գիշերը պատահածը, քանի որ Ռուսիոյ կողմէ դեռ պաշտօնական տեղեկութիւն մը չէ բերած այդ կատաղելի գործին համար։ Բուրթաթքին զորավարին դէմ գտնուող ճաքոնական երկու բանակներն ալ, որոնց մէկը Լիսա-Թանկի կը գտնուի եւ բաղկացած է Օքուի ու Նաբանի զորաբաժիններէն, եւ Բարէա գրանուղը որուն հրամանատարն է Բուրթի զորավարը, դանդաղութեան եւ վարանման տեսարան մը կը պարզեն»։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Նաւերու գրաւման խնդիրը.— Կամաւոր նաւատորմը.— Կազմութիւնը ու դերը։

Թան սապէս կը խօսի նաւերու գրաւման խնդրոյն վրայ.— «Սեն-Բեդերսպուրգի եւ Սմոլենսք, որոնց անակնկալ կերպով մարատանութի վերածելիլը լանկարծ այնքան ծանր խնդիրներ առաջ կը բերէ, Ռուսերուն համար որոշակի տեսանուած վիճակ մը չեն ունեցած. խառն առարկաներ էին, կէս մը առեւտրական եւ. կէս մը զինուորական զրոս պարագաները միայն պատերազմիկի վերածեցին։ Երկու նպատակ ունեցող այդ նաւերուն գաղափարը քանըվեց տարի առաջ ունեցան Ռուսերը, կազմելով կամաւոր նաւատորմը։ Այդ թուականին Ռուսերու կարծիքին մէջ յառաջ եկաւ չարժում մը՝ նման այն յեռամեայ եռանդին որ գրգռաց ռուսերեն ճապոնական պատերազմին առթիւ։ Ռուսիա ազ՝ական եւ առեւտրական նաւատորմեր չունէր. կը մտածէր թէ կամաւոր նաւատորմը այդ երկու դերն ալ պիտի կրնար կատարել. այդ փոխադրանաւերը ի հարկին յաջուորակի կը վերածուէին՝ թնդանօթներ դրուելով անոնց մէջ. բաւական էր զանոնք չաւալ չինել, այդ դերը կատարելու կարող ըլլալու համար։ Այդ գաղափարին ըստ ինքեան դէշ չըլլալը հաստատուեցաւ եւրոպական միւս ազգերուն ընթացքովը, որով այդ մասին հետեւեցան Ռուսիոյ օրինակին։ Սակայն պատերազմի ատեն յաջուորակներու կարեւորութեան մասին եղած գաղափարները հիմնաւոր չէին. քիչ ատենէն անոնց մասին եղած սքանչացումին յաջորդեց սա հակառակ կարծիքը.— Թէ գրաւման դրծողութիւնները վճռական բան մը չեն, թէ նաւագործներու գործողութեանց համար կը նմանին կամաւորներու արարքին՝ բաղդամամբ կանոնաւոր բանակին, թէ կարելի չէ անոնց վստահիլ խաղաղութիւնը վերահաստատելու որ բոլոր պատերազմներուն էական նպատակն է։ Ռուսիոյ մէջ, ուր յաջուորակներու մասին խանդաղատութիւնը մասնաւորաբար բուռն հանդամանք մը ունէր, պարտաքին ալ ամէն տեղէ աւելի մեծ եղաւ։ Նոր կանոնագիր մը ազատ կացուց կամաւոր նաւատորմը նոր յաջուորակներու չինութենէն։ այդ պատճառով է որ հիմա չաւալ աւելի յաջուորակ չունի։ Միւս կողմէ սակայն ռուսական Պատութիւնը միշտ նպատ տուաւ անոր առեւտրական տեսակէտով։ Նաեւ միշտ գանգատեցաւ թէ ածուելի չափազանց ծախքի մը պատճառ կ'ելլայ այդ յաջուորակները՝ բաղդատմամբ պետական ուրիշ փոխադրանաւերու։ Ներկայ պատերազմին պատահարները ցոյց տուին թէ այդ մեղադրանքները ուրքան անհամապատասխան էին ռուսական ճշմարիտ չարներուն եւ թէ Բեռեդերսպուրգի կառավարութեան կողմէ կամաւոր նաւատորմին նաւերուն հոմար խառն դրութեան մասին տրուած իմաստուն որոշումը ուրքան չհասուր էր։ Արդարեւ հիմա Ճաքոն իր թշնամիին անխոցելի չէ մինչեւ հոդակաղ Ովկեանոսը, ամերիկեան եղերքներուն վրայ եւ նոյն իսկ եւրոպական ծովերու մէջ, եւ թէ կամաւոր նաւատորմին չորս յաջուորակները կրնան դաւալի հարուածներ տալ անոր, պայմանով որ քաղաքական տեսակէտով սեղմումները չդրկեն զանոնք իրենց գործելու ազատութենէն։»

ՃԱՔՈՆ

Ելմեական կացութիւնը.— Ճաքոնական հոգեբանութիւն.—Ճաքոնցի մայր մը։

Ցիանական թերթ մը կ'ըսէ թէ Ճաքոնի եմիական կացութիւնը հիմնուրէն բաւական մտահոգութիւն կը պատճառէ։ Այդ մասին Շանկայէն հետեւեալը կը գրէն Նովոյե Վրեմիա.— «Ճաքոնի եմիական դժուարութիւնները օր օրի կ'սանչենան։ Պանքներուն մէջ Ճաքոնի կառավարութեան պարքերը չուսով կ'սանչին. ոսկեդրամի պահնամը իրականին մէջ 39 միլիոն եէնէն աւելի չէ, թէեւ գանձուն կողմէ հրատարակուած հաշիւները աւելի չատ ցոյց կուտան այդ գումարը։ Տարւոյն առաջին վեցամսեայ չատ անպարատ է տեղանուրական եւ առեւտրական գործառնութեանց համար. բազմաթիւ պանքներ պարատարուեցան փակել իրենց «կիլէ»ները վեցամսեայ հաշիւները փակուեցան բացերով եւ չատ հարաժիններու կորուստով։» Ինչպէսպան թերթը կը լսէ թէ եմիական անկարգ վիճակը անշուշտ պիտի դանդաղեցնէ եւ կամ նոյն իսկ կեցնէ Ճաքոնի զինուորական յաջողութիւնները։

— Զինուորական թղթակից մը կը ծանուցանէ թէ ճաքոնական զինուորը պատերազմի կ'երթայ իբրեւ «անձնապանութեան ընտրելի» մը։ Ճամբայ ելած ատեն ճաքոնական զինուորը իր կեանքը կարուած կը նկատէ։ Թակո ծովակալը ընաւ չի թղթակցեր իր ընտանիքին անդամներուն հետ. բարձրագոյն արդիւնք է իրեն նամակ ուղղելը, ուրքան ատեն որ տեւէ պատերազմը։ Ինչպէս զորավարը բացայայտապէս ծանուցած է որ իրեն չիմացնեն երբ պատերազմի դաշտը գանուող իր չորս զաւակներէն մէկը մեռնի։ Ճաքոն սպան կամ զինուորը երբ պատերազմի դաշտը երթայ, կ'ըսէ իր նշանածին.— «Ազատ ես, վասն զի մեռնելու կ'երթամ»։ Ճաքոնական ամուսնացած զինուորը իր կնոջմէն բաժնուելու պահուն կ'ըսէ.— «Ալ պիտի չտեսնես զիս։ Կրցածդ ըրէ ապրելու համար, եւ լաւ մնացուր մեր զաւակները, որպէս զի արժանի ըլլան իմ միջատակիս»։ Ճաքոնական զինուորին կողմէ Ռուսերուն դէմ եղած ատելութիւնն է ճշմարիտ եւ միակ պատճառը մահը անարգելուն ներկայ պատերազմին մէջ։

— Երբ Նոշիկօ յաջուորակին կորստեան լուրը Թոքիօ հասաւ. Առաջի լրագրին խմբագիրներէն մէկը դնաց նոյն նաւին մէջ մեռնող սպաներէն մէկին տունը։ Տարիքոտ կին մը ու դեռատի աղջիկ մը դիմաւորեցին խմբագիրը եւ ներս հրաւիրեցին։ Մէկը մայրն էր եւ միւսն ալ քոյրը մեռած սպային։ Տակաւին չէին իմացած ազատելի լուրը։ Ցայտութիւնը չատ դժուարակ եղաւ եւ կայծակնահար ըրաւ զանոնք։ Խմբագիրը կարծելով որ մահուան լուրը ծանօթ էր, դիւրութեամբ չէր խօսած։ Մայրը երբ սոսկալի լուրը իմացաւ, խռպատ ճիչ մը արձակեց. երեսը քարացած էր, շունչ չէր կրնար առնել. խեղճ կինը չէր կարող բառ մը իսկ արտասանել։ Աղջիկը մօրը գիրկը նետուած, կը ջանար մեր արել դայն, բայց ինքն ալ չէր կրնար ինքզինքը զսպել ու կը հեծկլտար։ Վերջապէս սարսամ ժպիտ մը երեւցաւ մօրը տգեղ չրթունքներուն վրայ։ Ցնդելով այն կանոնը թէ օտարականի մը առջեւ պէտք չէր իր վիշտը յայտի ընել, ուրքան ալ մեծ ըլլար, նեղս հրաւիրեց խմբագիրը եւ աղջիկը օգնեցին մօրը կերակուր հրամցուց, սակայն չկրնալով երկայն դիմանալ դեռատին ինքնաշեմեկալով. անմիջական օգնութիւններ եղան, բայց խեղճ կինը մայրն խանգարում ունէր։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՔՈՒՐՈՐԱՔԻՆ ԶՈՐԱՎԱՐԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ

ԲԵԴԵՐՍԳՈՒՐԿ, 27 յուլիս. — Բուրթաթքին զորավարը հետեւեալ հեռագիրը ուղղած է Զարին.—

«Ճաքոնական զինուորները, յուլիս 25ին, յարձակման սկսան Բէյա-Լինի կիրճին մօտ, Սան-Ցա-Բու-Ցայէն Թուն-Շի-Ճանկի վրայ եւ Թէդ-Նոյճաձգութիւնն մը կատարեցին ռուսական յառաջապահներուն վրայ։ Գէյա-Լինկ գնուող ճաքոնական զօրախումբերը գրաւեցին Սի-Մուն-Զինկի արեւելեան կողմը գտնուած Շան-Նանկի եւ Թէ-Օւ-Բի-Զիի դիրքերը։ Այդ միջոցին ճաքոնական ուրիշ զօրախումբ մը երեւցաւ Տալինկի կիրճը տանող ճամբուն վրայ եւ յաջողեցաւ գրաւել Կաոի-Զունկի ամուր դիրքը՝ Սի-Մուն-Զինկի հարաւային արեւմտեան կողմը։ Այդ տեղը ճաքոնական բաղմաթիւ զինուորներ համախմբուելով հանդերձ, միւս կողմէ ճաքոնական զօրախումբերը Բայ-Զիուէն դէպ ի Թա-Զի-Զան կ'երթան. նաեւ երկու զօրախումբ բաղկացած ճաքոնական ուրիշ զօրութիւն մը Հայ-Զէնկի ուղղութեամբ կը տարածուի»։

— Բուրթաթքին զորավարը սա հեռագիրն ալ ուղղած է Զարին.

«Ցուլիս 22ին թէեւ ճաքոնները ձեռք անցուցին Բէյա-Լինկի դէմը գտնուած ամուր դիրքը, սակայն ռուսական փոքրաթիւ զօրախումբ մը դրաւեց նոյն անդը։ Հետեւեալ օրը ճաքոնները ուզեցին այդ զօրախումբին ձախթիւը շրջապատել, բայց քանի մը գումարակ ռուսական զինուորներ իսկոյն նոյն զօրախումբին օգնութեան փութացին, որով Ռուսները մեծ ընդդիմութիւն մը կատարեցին։ Այսու հանդերձ ճաքոնական զինուորները։ որոնք հետեւակներու զօրաբամբ է մը կը բաղկանային, բուռն կրակ մը տեղացուցին, որով Ռուսները կանոնաւոր կերպով եռ քաշուեցան։ Ցուլիս 23ին ճաքոնական բազմաթիւ ջոկատներ Սայ-Մա-Ցէյէն Մուքդէն ուղղ ճամբուն վրայ տեսնուուեցան։ Ճաքոնական յառաջապահ երը, որոնք երկու զօրաբաժին բաղկացած էին, երկաթուղին երկաթի ի վեր երթալով Տա-Բուի մէջ համախմբուեցան։ Ճաքոններուն այդ չարժումը ուրիշ զորաբաժիններ չինած են։

Վիեննա.— Ռիթեր կ'իմանայ թէ ճաքոնական 6րդ եւ 7րդ զորաբաժիններ, որոնք ժամանակ մը ի վեր չաքենաւերու մէջ կը գտնուէին Բորթ-Արթուրի նաւահանգիստին մէջ (Լիսա-Թանկի թերակղզին արեւելեան եղերքին վրայ), սկսած են հետզհետէ ցամաք ելել Նիու-Զուանկ։ Զարոց կայ թէ այդ զինուորները արեւմտեան ոստի մը դէպի Հայ-Զէնկ պիտի յառաջանան։ (Հայ-Զէնկ. երկաթուղի գիծին վրայ, Թա-Զի-Բիրոյի հիւսիսային կողմը կը գտնուի)։

— Ռուսները, Նիու-Զուանկէն հեռանալու պատճառ, խարոյ չեն գիներ քանդելին եւ երկաթուղի գիծը ուրեցին։ Ճաքոնները զինուոր եւ մեծաքանակ ուսելիք ու ռազմամթերք ցամաք հանեցին, նաեւ զանազան գործիքներ՝ հոկաթուղին նորոգելու համար։

ԾՈՎԻ ՎՐԱՅ

ԼՈՆՏՈՆ.— Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ ճաքոնի կառավարութիւնը նկատելով որ Վլատիվոսթոքի ռուսական նաւատորմիղը ճաքոնի եղերքներուն վրայ մնալու կը հասցնէ, հրամայեց որ առեւտրական չոգենաւերը ցնոր տնօրինութիւն նաւահանգիստներէն դուրս չելլեն։

ԲԱՐԻԶ.— Ծովակալ Սլեքսիէվ մօտերս Վլատիվոսթոք պիտի երթայ, ծովակալ Սքրիպլովի հետ խորհրդակցելու համար։

— Ռուսները 314 վիրաւորեալ ճամբայ հանեցին Թա-Զի-Զայէն։

ԼՈՆՏՈՆ.— Նիու-Զուանկի նաւահանգիստը գտնուող բոլոր ռուսական նաւերը ֆրանսական դրօշ պարզեցին։

— Կըսուի թէ մեծ տերութիւնները կը բանակցին, որպէս զի թոյլ չտրուի որ մարատանաւերը կենան Սուէզի ջրանցքին բերանը։

— Բեռեդերսպուրգէն կը հեռագրեն թէ հրդեհ մը մոխիր դարձուցեր է պարանի գործարանը։

ՀԱԿԱԼԻՔՈՒԱՄՈՂՈՒԹԻՒՆԸ ՆՈՐՎԵԿԻՈՅ ՄԷՋ

Ալեքսանդրութեան դեմ դրուած օրենքը.— Խիստ տրամադրութիւններ.— Լրագիրներուն կարծիքը։

Նորվէկիոյ Խորհրդարանը վերջերս օրէնք մը քննարկեց, երկրին մէջ լոսա ճան կերպով ծաւալել ալքալամոլութեան առաջքը առնելու համար։ Շահեկան է այդ օրէնքին գլխաւոր տրամադրութիւնները առաջ բերել, որուն նպատակն է ալքալի վաճառումը եւ գործածութիւնը սահմանափակել ու կանոնի ենթարկել։ Ի մէջ այլոց, նոր օրէնքը կը տրամադրէ որ այսուհետեւ ալքալի վաճառումը կատարեն բաժնեթուղթի վրայ կազմուած Ընկերութիւնները միայն, որոնք շահերնուն մէկ փոքր մասը միայն վար դնելով։ Շահուն մեծագոյն մասը պիտի յատկացուի բարենպատակ գործերու։ Այս դրութեան չնորհիւ, Նորվէկիոյ կառավարութիւնը այսպէս պիտի կրնայ դրամական ակնկալութիւն ընծայել ժամանակաւոր թեան յատուկ հաստատութեանց, որոնք նուազցնել եւ վնասակար ըմպելիներու գործածութեան դէմ մաքառիլ նոյն իսկ այդ ըմպելիներուն արտադրած չանով։ Այս ինքնատիպ դրութիւնը կը ներգործուի ասատկաւ տարիէ ի վեր, «կոթնապուրկի տեսութիւն» անուանով, բայց մինչեւ հիմա վարչական օրէնքով մը չէր նուիրագործուած։ Նորվէկիոյ այս նոր օրէնքը խստիւ կը պատժէ նաեւ «լոտվինն» կոչուած ամենագարշելի օղին պարատաութիւնը եւ վաճառումը, որոնց ամենատարբ քանակութիւնն իսկ ինքնակար է առաջնութեան։ Այս ըմպելիին վաճառումը չատ ուշացած էր վերջին տարիներս, ոստն ու կազդուրիլ նկատելուն համար։ Խորհրդարանի ազակոմի անդամները եւ կեդրոնական կուսակցութեան մէկ մասը բուռն ընդդիմութիւն մը ըրին նոր օրէնքին, որ թեեւ մեծամասնութեամբ մը քուէարկուեցաւ։ Նորվէկիական լրագիրներուն ըստ ինքեան նայելով, ալքալամոլութեան դէմ դրուած օրէնքին գործադրութիւնը չատ դժուար պիտի ըլլայ, եթէ ոչ անկարելի։

ՀՕԿԱՅԱ ՎԱԳՐԱՇԱՐԺ ՄԸ

Ելեկտրական ու օգեւորած երկաթուղիներ.— Նոգեւորիչ առաւելութիւններ.— Դերման ճարտարգէտներուն փորձը։

Ելեկտրական արագընթաց երկաթուղին չատ չանեկան արդիւնքներ կուտայ արաւեստական տեսակէտով, բայց առեւտրական փոխադրութեանց համար դի գործածելը դեռ։ Շոգիչով երկաթուղիները, իրենց ճկունութեան, մէջ գնացքին ու մարքութեան համար աւելի բնաւեւ լուրիւն կը գտնեն։ Ելեկտրական երկաթուղին չոգեկան ժին տեղը բռնելէ չատ հեռու է տակաւին։ Փերման ճարտարգէտներ, հրապարակելով այն առաւելութիւններէն, զորս կ'ընծայեն չատ արագընթաց երկաթուղիները, չոգեկան վագրաշարժ մը չնեցին, որ պիտի կրնայ մրցել ելեկտրական վագրաշարժին հետ։ Այդ զրաւոր վագրաշարժը, որուն արտաքին երեւոյթը կը յիշեցնէ սովորական ճեպընթացներու վագրաշարժը, ամբողջովին ծածկուած է ապակեայ խցիկով մը, որածայր վերջաւորուած, հովին դիմադրելու համար, եւ Բրմբասուտ վագրաշարժ մեքենայի մը բաժանումները ունի, բացի չինուածքի կարգ մը մանրամասնութիւններէ, որոնց չնորհիւ մեքենավարը կրնայ առաջ կենալ եւ ճամբուն վրայ հանդիպող ուռնց ո եւ է խոչընդոտ։ Վագրաշարժին ծախսաստիը կենայ 7 թալ ոսկի եւ 4000 կալան ջուր պարունակել։ Մեքենային շարժիչ զօրութիւնը 1400 ձիու ուժ ունի։

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԱԿՈՒՄԲԸ

Եգիպտական ակումբ մը.—Ակումբին նպատակը։

Լոնտոնի մէջ հաստատուեցաւ նոր ակումբ, որուն ինքնապատութիւնը կը գերազանցէ մինչեւ հիմա գոյութիւն ունեցող ակումբները։ Այդ ակումբին նպատակն է քաղաքական ամուսնական օրի ատոր մասնութիւնները։ «Սըմմրսէլ Հաուզ» արձանագրած է քսան մը ամուսնութիւններ, յանուն ամուսնական ակումբին։ Ամուսնիկ ի՛նչ յատարարութիւն կ'ընէ այդ ակումբին տնօրէններէն մէկը.— «Երիտասարդ տիրոջ ու աղջիկներ քանի մը անգամ իրարու կը հանդիպին յաջողագոյն, ի վերջոյ փոխադարձ համակրանք մը կը զգան իրարու նկատմամբ, որ յետոյ փոխադարձ սիրոյ մը կրնայ փոխուիլ Ուսա. այս նպատակաւ, պարահանդէսներ, հաւաքական մասնակցութեամբ հացկերոյթներ, ամէն տեսակ հաճոյքներ կազմակերպեցինք, ուր երկու տեսակ երիտասարդութիւնը պիտի կրնայ իրարու հանդիպիլ ու գնահատել զիրար։»

ՀԱՄԲՈՅՐԻՆ ԶՕՐՈՒԹԻՒՆԸ

Եղեցիկ-սրճարանի մը մէջ.— Դեռատի դերասանուհիի մը հնարքը.— Պատերազմ ու համբոյր։

Օր. Վարվառա Զաքարէն, տասնրիսնամեայ գրաւիչ թխագեղ մը, քանի մը ամիսէ ի վեր, մեծ յաջողութիւն կը գտնէ Մասքսայի գլխաւոր երգեցիկ-սրճարաններէն մէկուն մէջ, իր երգած ժողովրական երգերուն պատճառաւ։ Անցեալ օր, ներկայացումէն յետոյ, տնագին յաջողութիւն մը գտաւ, երբ ծանոյց թէ պիտի համբուրէր ամէն անոնք որոնք ի բրենց մեկնելէն առաջ տասը բուպլի պիտի դնէին ձեռքին մէջ, ի նպաստ ռուսական չարժուն հիւանդանոցներուն եւ վիրաւորեալներուն։ Ներկայ ադրերն ու կիներն, մէկ չարժումով, խոյացան դէպ ի բեմը եւ երիտասարդ դերասանուհիին վրայ լոգեցան։ Այս վերջինը սոսկալեցաւ քիչ մը, յետոյ իր թեթեւ քաշուելն։ Սակայն աջողած էր 1750 բուպլի հաւաքել, փոխանակ 175 համբոյրի։

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

—o—

ՄԷՐԲԷՊԱՆԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 16,

ԻԶԱԷԹ ՓԱՇԱ ԽԱՆԻՆ ԲՈՎ, ԿԱԼԱՔԱ

Յարգոյ հասարակութեան կը ծանուցուի թէ այն վաճառատունը կը ծախէ Պրիւսէլի գորգեր, Թիւլէ ընիր վարագոյներ, այլ եւ այլ տեսակ քօրէշներ, կարասիներու յարդարման յատուկ կերպասներ՝ բամպակէ, բուրդէ, մետաքսէ, նաեւ հայելիներ, քօնսոլներ, պիւֆէներ, մահճակալներ, աթոռներ, նկարներ, պատի ժամացոյցներ, եւն.։ Բոլոր այս ապրանքները կը ծախսուին չատ չափաւոր պայմաններով։ Վաճառատունը իր յաճախորդներուն տրամադրութեան տակ կը դնէ սալոնի, ննջասենեակի եւ ճաշասրահի ամբողջական կարասիներ։ Օթոցգործութեան առաջնակարգ տուներ վարած օթոցգործ մը պատրաստ կը գտնուի վաճառատան մէջ, կարասիներու յարդարման աշխատութիւններ կատարելու համար։

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎԱՃԱՐՈՒՄՆԵՐ

29 ՀԱՄՏԱՏ ԳԻՆԵՐ 7—50

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Մի Թէմիզիի ասարիան տրուեցաւ Կայս. Պալատ վարելիպարի մթերանոցին Տեսչի օգնական Հանի Հիւսէին Էֆ.ի։ Սանիէի ասարիան Հանրային Պարքի վարչութեան Պրուսայի Տեսչն Ամէլ Էֆ.ի։

—Հերքիթ կղզին նախնական դասարանին նախագահ անուանուեցաւ Գալաթարայի Նահանգի վերաքննիչ ատեանին անդամ եւ իրաւագիտական վարժարանին տնօրէնութեան պատասխանի Էֆ.։

—Երկրորդ կարգի Մէնթիի պատասխանատու տրուեցաւ Բրկլիսի կառավարչի Լ.ին Էֆ.։

ԵՒՄՏԱԿԱՆ.— Նախարարութեան Խորհուրդին որոշմամբ, ծանուցուեցաւ ամէն կողմ որ կառավարական պաշտօնատուներուն տրուելիք աղերսագիրներուն դրոշմաթուղթերուն վրայ պէտք է թէ սուրբգրութիւնը կամ կնիքը դնել եւ թէ թուական եւ կամ Ընկերութեանց, պանդոկներու ու վաճառատուներու կնիքները որոնց վրայ թուական կայ։ Հակառակ պարագային այդ աղերսագիրները պիտի չընդունուին եւ ընդունողները գրասական տուգանքի պիտի ենթարկուին։

ՁԵՐԲԱԿԱՆԱՄԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳԻՐ.— Կ. Պոլսոյ ամրոցապահ զօրամասը ձերբակալման հրամանագիր մը հրատարակեց Վանրամ ու Զարեհ անուն անձերուն դէմ ապրանք երթալու Դալաթիա, Խարաճի փողոց, Լուսարի վաճառատան ըլլալով, սրանկացած, եգիպտաց փախած, խռովարարներու հետ յարաբերութիւն ունեցած եւ Նշան ազգի սպառնական նամակ ղրկած են։ Ամէնք իրենց ձերբակալ ամրոցատուած են եւ սպառնական նամակի խնդիրն ալ ծանրաքննիչ պարագայ մը նկատուած է, որպէս պիտի դատուի եւ եղեռնագործ տեսանին ասոնց։

ԳԱՐԱԲԼԻՕՑԻ ԿՍՄՈՒՐՋԸ.— Ձեռնհաս պաշտօնարանին հրաման տրուեցաւ՝ փութացնել Գարաքէօյի կամուրջին վերաշինութեան վերաբերեալ քննութիւնները եւ գործողութիւնները։

ՆՊԱՍՏ.— Սէլանիկի, Գասսոյի ու Մանաստրի նահանգաց մէջ երկրաշարժէ վնասուածներուն ի նպաստ կատարուած հանգանակութեան գումարը հասած 23,775 ղրուշի։ Մեծ-Եզարքոսը եւ Շեյխ-Իսլամը հինգ հարիւրական ղրուշ նուիրած են։ Նուիրատուներուն մէջ կան նաեւ Ազարեան Պէտրոս էֆ. որ 250 ղրուշ նուիրած է, Գրիգոր էֆ. Գարակէօզեան՝ 250, Գասպար էֆ. Տիւսիգեան՝ 60 եւ Պ. ու Թ. Մատաթեան վաճառատուն՝ 60։

ՇԻՐԲԷԹԻ ԽԱՑՐԻՆի վարչութիւնը չատ կարեւոր ու կենսական որոշում մը ատաւ։ Շոգենաւերուն նաւապետներուն տեղը ոչ օք պիտի կենայ, վասն զի, աւելորդ է ըսել թէ, նաւապետը պէտք է միշտ միտքի արթնութիւն ունենայ, քանի որ հարիւրաւոր մարդոց կեանքը անոր յանձնուած է եւ փոքր անուշադրութիւն մը կրնայ մեծ արկածներու պատճառ ըլլալ։ Հետեւաբար նաւապետին քովը պէտք է որ դուրսէն մարդ չգտնուի եւ դայն խօսքի չքաշէ։ Շիրքէթի վարչութիւնը այդ առթիւ ազդարարութիւն մը դրած է նաւապետներու տեղը։ Ծանուցանելով որ անոնց քով դուրսէն ոչ օք պէտք է գտնուի եւ թէ հակառակ պարագային նաւապետը իր կէս ամսաթոշակէն պիտի զրկուի եւ երկրորդին՝ ամբողջ ամսաթոշակն։ Իսկ երրորդ անգամուն՝ խիստ արտադրութիւններ պիտի գործադրուին անոնց նկատմամբ։

—Շիրքէթի Խայրիէի յանիս ամսուան հասոյթն է 1,435,488 ղ.։ մարտէն մինչեւ յունիս վերջ հասոյթներու գումարն է 4,646,798։ Ա.ցեալ տարուան յունիս ամսուան հասոյթը 1,400,316 էր եւ մարտէն մինչեւ յունիս վերջ՝ 4,609,762։ Նախորդ տարին ալ՝ 1,380,284 եւ 4,457,658։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Ցէբրիանոս իշխանը, առջի օրը, ներկայ գտնուեցաւ հօրը հոմար կատարուած հոգեհանդիսանքի՝ Բասիլիկի մէջ։ Իշխանը երէկ, կրթական նախարար Պ. Շիշմանովի եւ ուրիշ անձերու հետ, Պէյրէթ պիտի երթար Վանկերի մէկ օրերային ներկայացմանը հանդիսատես ըլլալու։

ՊՈՄՊԷՅԷՆ կը ծանուցանեն թէ Բէլքինի ռուսական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Ռուսանովսքի, որ քանի մը տարի առաջ Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպանատան մէջ ատիպատօնավարած էր, Մոսկուան կոկիսթա դրած պանան կատարելուրին մէջ անձնասան եղեր է։

ՀԱՆՐՍՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆԸ.—Ձեռնհաս պաշտօնարանը ծանոյց ամէն կողմ որ ներկայ տաք եղանակին մէջ մրա հակոզ-ՏԷան ենթարկուին ծախսած ուտելիքները, պտուղները եւլն։ Ծանուանդ Պոլսոյ Սենի Ճամի եւ Ֆոթիի մզկիթներուն հրապարակները ծախսուած պղպղակները եւ ներկուած ու թթուած օղարակները։ Անասասդները պիտի պատժուին, իսկ երկրորդ անգամուն իրենց տրենսը գործել պիտի արգիլուին։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Անատոլիի նաւագործարանին մէջ օսմ. կառավարութեան հաշուոյ չինուող եօթը թորպիլանաւներէն երկուքին չինութիւնը աւարտելու մօտ ըլլալով օգոստոսին ճամբայ պիտի ելլեն դէպ ի Միտիլի։ Երկու միւս վերջը երկու հատին ալ չինութիւնները պիտի աւարտին։

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ ՇՈՒՇԵՆԱՒԵՐԸ.— Ծովային նախարարութիւնը ինչպէս ծանուցուեցաւ, որոշած է Մախսուսէի հին եւ

անդրծածելի չոգենաւերը ծախել եւ գոյանալիք հասոյթով նոր չոգենաւեր դնել։ Նոյն նախարարութիւնը այդ առթիւ լարմար դատեց գնել Կուբիի ջնջել Ընկերութեան չոգենաւերէն անանց զոսա Մախասէսի վարչութիւնը կրնայ գործածել։ Առջի օրը Մախասէսի վարչական Խարհուրդին նախագահ Մէնմէտ փաշա եւ ուրիշ սպաներ քննեցին այդ չոգենաւերը եւ տեղեկագիր մը մատուցին ծովային նախարարութեան։

ՊՈԼՍՈՅ ապահովութեան անուանի համար պատրաստուած նոր կանոնագիրը որ Հաշուակալութեանց Ատենին կողմէ ալ քննուած է, առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան կողմէ պիտի մատուցուի Բ. Դրան։

ՐՈՒԼԷՐԱ.— Թիֆլիսէն յուլիս 22 թուականով կը գրեն Պէրլինի լրագիրներուն թէ թէհրանի քուէրային հեռաւանքով քաղաքին լրագիրներէն մէկ քանին իրենց հրատարակութիւնները դադրեցուցած են։ Պարսիկ կառավարութեան հրամանով չատ մը քաղաքներու եւ մանաւանդ Պարսից Ծոցի եղերքները առողջապահական միջոցներ ձեռք առնուած են։

— Պաղտատի քաղաքին մէջ յուլիս 11ին քուէրայէ վեց դէպք եւ առջևուն բռնուածներէն հի՛գ մահեր պատահեր են։ Նահանգին միւս մասերուն մէջ ալ՝ 25 դէպք ու 20 մահ։

— Մուսուլի մէջ 58 դէպք ու 51 մահ։

— Պասրայի քաղաքին մէջ յուլիս 8էն 12 պատահած են 13 դէպք ու 5 մահ։ Իսկ նահանգին զանազան կողմերը՝ 15 դէպք ու 7 մահ։

— Թէհրանի օսմ. դեսպանատունը հեռագրեց առողջապահական վարչութեան թէ Քիրմանշահի մէջ յուլիս 28էն յուլիս 6 քուէրայէ 31 մահեր պատահեր են։ Բուլէրան ուրիշ տեղեր ալ տարածուեր է։

ԺԱՆՏԱՒՍ.— Առողջապահական Խորհուրդը օրուց ժամանակի մը համար եւս չարունակել Բռա-Սայիտի դէմ, ժանտախտի առթիւ, որոշուած քարանթինան եւ ապտեխանումները։

— Ադեքանդրիոյ մէջ յուլիս 12ին ժանտախտ մէկ դէպք պատահեր է։ Զաւկազկիկի մէջ՝ երկու. հետեւեալ օրը Զաւկազկիկի մէջ երկու դէպք։

ՀԷՔԵԱՐԻի կառավարիչը տեղեկագրած է ձեռնհաս պաշտօնարանին թէ կնամարդ գուատեմալի կեդրոնին արտերսն մէջ մեծաքանակ մատուտակ կայ, որոնցմէ կարելի է մեղր հանել, ուստի խնդրած է թէ այդ գործողութիւնը ի՛նչպէս պէտք է կատարել։ Ձեռնհաս պաշտօնարանը այդ մասին տեղեկութիւն ուղեց Այսրնի՝ նահանգին երկրագործական քննիչէն։

ԱՏԱՆԱՑԷՆ տեղեկագրուած է թէ անցեալ տարի նոյն նահանգը ղրկուած չերմի հաւներուն իւրաքանչիւր տուփէն մէջէն հաշուով քառասունական քիլօ խոզակ առաջ կեան է։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԻ.— Սօֆիայէն կը գրեն թէ երկուշաբթի առաւ. Իսթիմանի ու Ռիլոյի մէջ եւ շրջականները երկրաշարժի, ցնցումներ զգացուեր են, առանց վնասակար հետեւանք մը ունենալու։

ՈՒԺ ՀԱՐԻՒՐ ՀԱԶԱՐ ՓՐ.Ի ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Սապահ կը պատմէ թէ Եանիալի նահանգին Զէյթի գիւղէն Թէատաքօ անուն Ծոյն մը մեռած պահուն իր հարստութիւնը՝ 617,000 ֆր.՝ ծննդավայրին յունական վարժարաններուն կը թողեր է։ Նոյն կտակագիրը կարգեր է Աթէնքի մէջ հաստատուած Զիզէօ անուն անձ մը։ Արդ, մինչեւ հիմա այդ գումարէն բան մը չէ յանձնուեր նշեալներուն, որով, Զէյթի գիւղին բնիկներէն Աթէնք գանուողները դատ բացեր են։ Կտակուած գումարը մինչեւ հիմա ութ հարիւր հազար ֆր.ի հասած է ատկասվը։

ՍԷՐԷՆԶԻ յունական ութ վարժարաններու եկամտացոյցը 35,558 ֆր.ի կը հասնի։ Ունին 31 ուսուցիչ եւ 1566 աշակերտ, որոնց 866ը՝ մանչ եւ 680ը՝ աղջիկ։ Վերջին ամիսներուն Սէրէզի յոյն հասարակութիւնը ինը հազար քուրուն նուէր ընդունած է՝ Վիէննացի Տիկին Տումպէ, դէպքոցի մը շինութեան համար։ 30,000 ֆր. Սէրէզի մետրոպոլիտէն՝ գիմնազիոնի մը շինութեան համար։ 25,000 ֆր. Պ. Բռնոթանթինուէ՝ թատրոնի մը շինութեան համար։ 57,000 ֆր. մուշտակագործներու արհեստակցութեան կողմէ՝ գալէնի մը ուսումնարանի համար եւ 3000 ֆր. դրամական Պ. Բռնոթանթինուէ՝ չրջականի աղքատ աղոց նիւթական պէտքերուն համար։

ԱԹԷՆՔԻ ԵՒ ՊԻՐԷՈՆԻ արհեստաւորներէն տասնվեց հոգի 500,000 տրախմի դրամագլուխով Ընկերութիւն մը կազմած են՝ հեղեղական ապտանքերու ապահովելու Թուրքիոյ եւ Ռումանիոյ մէջ։

ՀՐԴԵՀ.— Երէկ գիշեր ժամ 4 ու կէսին Բռնկաթի, Եսքիանը Պաղչէի, կովերու տխուզ մը հրդեհ ծագելով այրեցաւ՝ կիսը գանուած լորդանոցին հետ։ Այդ պահուն տղու մը ձեռքերը այրեցան։

ԼՈՂԱԼ ԶԳԻՏՑՈՂՆԵՐԸ.— Թիրէպոլցի Հաճի Ահմէտ, 18-19 տարեկան, երէկ իրիկուն ժամ 9 ու կէսին Ղալաթիոյ Գալաթաթ Եէրէն ծովը մտաւ, բայց լաղալ չդիտնալով խեղդուեցաւ։ Թեւեւ խնայողութիւն կատարուեցաւ, սակայն մարմինը չգտնուեցաւ։

ՇԱՒԷՆ ԻՆԿԱՏ.— Գասաքիւղի մէջ Հասան անուն աղայ մը, երէկ, ընկերներէ մը վար իջնալով ոտքէն ծանրագէս վիրաւորուեցաւ։

ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆԴԱ

ԱԶԴ.—Թէմպէքիի օսմ. չորս առ հազ. ամբարուեցաւ ինձի թէ չորս օրէ ի վեր անդադար ճակատամարտներ կը կատարուին եւ ծարանները Լիսա-Եանկի մտուցած են, թէպէտ երեկուրին զինուորներուն ձախ կողը խզել անցնելէ ետքը։ Երկու կողմն ալ մեծ կորուստներ ունեցեր են եւ Ռուսերը վերջապէս ստիպուեր են ետ քաշուիլ։ Հոս այն զգացումը ունինք թէ մինչդեռ Բուրքաքին զորավարին հեռագիրները կը հաղորդուին որոնք տասը օր առաջուան ընդհարումները կը տեղեկագրեն, միւս կողմէ ծանր դէպքեր կը պատահին պատերազմի դաշտին վրայ՝ Լիսա-Եանկի դիմացը եւ Մուքէնի ճամբուն վրայ։ Բուրքաքի ամբողջ բանակը անդամ մը կը կատարէ դէպ ի հիւսիսային արեւելք, կիրճերէն դուրս ելնելով։ Զոյց կայ թէ Բուրքաքին զորավարը պարտեր է Թա-Զէ-Բիան, ճարանները դէպ ի հիւսիս չարձակած, բայց այս զրոյցը չի հաստատուիր։ Ռուսական բոլոր թերթերը զարմացեալ կը խօսին՝ Անգլիոյ հետ պատահած միջադէպին վրայ։ Նովոյե Վրեմիան մէջ հրատարակուած ղեկցոյցով մը Պ. Սուվորին կ'ըսէ թէ Անգլիա պէտք է յիշէ թէ բանավարի պատերազմը։ Պ. Սուվորին կը յարէ թէ դիւրին է սպառնալ, բայց ուրիշ բան է սուրը քաշելը։»

ՄԱՆՁՈՒՐԻՍՅ ՄԷՋ

ԻՆ-ՔԻՆՈՒ.— Երէկ, քանի մը ժամ, բուն Թնդանօթաձգութեան մը ձայները լսուեցան Բայ-Ռիւքի հիւսիսային կողմերէն։ Կ'ըսուի թէ երէկ ճակատամարտ մը կատարուեր է Հայ-Զէնկի հիւսիսային կողմը։ Ճարանական զինուորները ամէն կողմ անմիջական հպման մէջ են ռուս զինուորներուն հետ, որով վճռական գործողութիւն մը մօտալուտ է, եթէ այս պատերազմը, իր դանդաղութեամբը, գուշակուածին հակառակ արդիւնք մը չունենայ։

— Բուրն Թնդանօթաձգութիւնը կէս օրին վերսկսաւ։ Եւրոպացիներ եւ Զինացիներ կը պաշտպանեն Նիու-Զուանկի տաներները։ Ռուսերը կ'ըսեն թէ հինգշաբթի օրը վերստին գրաւեր են Բայ-Ռիւքը։ ուրեմն այս միջոցս կատարուած գործողութիւնը ճարաններն կողմէ մեծ զօրութեամբ յարձակողական վերսկսում մըն է։ Զոյց կայ, առանց հաստատուած ըլլալու, թէ Բուրքի զորավարը, երէկ, երկաթուղին կտրեր է այն տեսակ տեղ մը որ տակալն յայտնի չէ։

ՎԼԱՏԻՎՈՍԹՈՒԻ ՆԱՒԱՐԱԺԻՆԸ

ԹՈՒՐԻՕ.— Վլատիվոսթոքի նաւարաժինէն երեք լրծաւորակներ, որոնք չոգեպինդ դէպ ի հարաւ կ'երթան, Շիմոզայի բացերէն անցեր են։

— Զի գիտցուիր թէ ո՛ւր կը գանուի Վլատիվոսթոքի նաւարաժինը։ Կ'ենթադրուի թէ ծովէջերքի մասերը կը պահի թղթատար չոգենաւերը բռնելու։ Այդ պատճառով ատոնք նաւանանգիստներէն դուրս չեն ելլեր։ Ուրեմն մէջ իմացուած ձայներ փոքրիկի պայթումներ էին, զորս տեղացիները Թնդանօթի ձայն կարծեր են։

ՉԻՆՈՒ ՄԷՋ

ՇԱՆԿԱՑ.— Իշանկէն կը հեռագրեն թէ հոն եկած զրոյցի մը նայելով, Ֆրանսացի եպիսկոպոս մը ու քահանայ մը բանտարկեր են, ինչպէս նաեւ քրիստոնէութիւնը ընդունած երկու Զինացիներ. ուրիշ քահանայ մը բռնտարկուեր է։ Սիչուանի մէջ, Մինկանֆուի մօտ, երեք մատուռներ տարուեր են։ Իշանկէն երկու հարիւր զինուորներ ճամբայ ելած են։

ԳՈՒՍԻԱՆ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԼՈՆՏՈՆ, 27 յուլիս.— Երէկ, Երեսփ. Փոդովին մէջ, Պ. Պաֆիւր պատասխանելով հարցումի մը, յայտարարեց թէ կառավարութիւնը մինչեւ հիմա չէ կրցած ստուգել այն զրոյցը թէ Նայթ Քոմանտր ընկղմած ըլլայ Ռուսերուն կողմէ։ Ցարեց թէ անպատեհ կը նկատէր տակէ ասելի ըսել, այդ մասին կատարուած հետազօտութեանց արդիւնքը յայտնի ըլլալէ առաջ։

— Լայթին հասած հեռագիր մը նայելով, ճարանական յառաջապահները Նիու-Զուանգ հասեր են, երեկ կէս օրէն յետոյ։ Ուստ վարչութեան շէնքերուն վրայ ֆրանսական դրօշ պարզուած է։ Ամէն ի՛նչ հանդարտ է։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ.— Զօրավար Բուրքաքիին հետեւեալը կը հեռագրէ Զորին, յուլիս 26 թուականի։— Մեր նահանջող զօրքերուն հետ Թնդանօթի եւ հրացանի հարուածներ փոխանակելէ յետոյ, Թչնամին գրաւեց Թա-Զի-Զաան եւ շրջականները։ Մինչեւ ասոյս 29ի կէս օրը ճարանները ո՛ւ եւ է յարձակում չեն ըրած, յառաջխաղացման մը համար։

ԹՈՒՐԻՕ.— Ռիւքերի գործակալութիւնը կ'իմանայ թէ ճարանական կարգադրութիւնները Թա-Զի-Զաանի մէջ 800ի կը հասնին։

ԹԻԼՆ-ՁԻՆ.— Զոյցի մը նայելով երեկ ծանր կռիւ մը տեղի ունեցեր է Լիաօ-եա-փի ու Մուքէնի մէջտեղը։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ.— Ռուս հեռագրական գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ ծովակալ Ալեքսիէվի մէկ օգակարգովը Պորտ Արթիրի մեծ դաշտը բարձրատեսնուն ապայ, անուանուած է ընդհանուր հրամանատար զորավար Բուրքաքինի մասնաւոր հրամաններուն համար։ Հետեւապէս, կ'ուսումնասիրեն նոյն գործակալութիւնը, բոլորովին կը հերքուի մեծ դաշտին նկատմամբ ֆրանսական լրագիրներուն հրատարակուած զրոյցը։

ՍԻՒԻԶ.— Ռուս կամաւոր նաւատորմին պատկանող Սմոլենսկ է որ գրաւեց Ֆորմոզա չոգենաւը, (Երկնային հեռագիրներուն մէջ Ծանուցուած)։

— Ռիւքերի գործակալութիւնը կ'ըսէ թէ ծայրագոյն Արեւելք մեկնող բոլոր գերման նաւերն անցագիր պիտի առնեն ռուսական հիւպատոսէն, ցոյց տալու համար որ պարգային երբ ռուսական յանձուրակներու հանդիպին կարմիր ծալան մէջ։

ԱԼԺԻՐ.— Մարսֆա հոս հասաւ։ Ռուս նաւազները ցամաք պիտի հանէ եւ յետոյ ճամբայ պիտի ելլէ դէպի Ծայրագոյն Արեւելք։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՈՆԱԼ)

ԼՈՆՏՈՆ, 27 յուլիս.— Նիու-Զուանկէն հասած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Թա-Բու-Զաի բանակին մէկ մասը եւ Օքու զօրավարին բանակը յարձակեր են Թա-Զի-Բիտսոյի վրայ, կէրակի իրիկուն, 24 յուլիս։ Մինչեւ երկուշաբթի օր տեսակ կռիւ մը յետոյ, ճարանները գրաւեցին քաղաքը եւ չրջակայ գլխաւոր դիրքերը։ Ճարանցիներէն ութը հարիւր հոգի սպաննուեցան։

—Կը ծանուցուի թէ Թա-Զի-Բիտսոյի կռուին մէջ քանի մը ռուս զորավարներ վիրաւորուեր են։ Ի մէջ այլոց Սամսոնով զորավարը։

—Անգլիական Ֆորմոզա եւ գերմանական Հոլկաիա չոգենաւերը ազատ ձգուեցան։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ.— Զարը պիտի ընկերանայ Պալթիկի նաւատորմին, մինչեւ Բիլ, ուր պիտի տեսակցի Վիլհէլմ կայսրի հետ։

ՎԻՆՆԱ.— Լուսերս Թաղաքը, Մարբէնպատի մէջ, տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ Ֆրանց-Եազէֆ կայսրի հետ։ Կոլսեսվաքի կոմսն ալ ներկայ պիտի գանուի։

ԲԱՐԻԶ.— Բիւկէր ու Կալիէ լրծաւորակները, երեկ իրիկուն, Թալոնէն դէպ ի Թանէր մեկնեցան, կացութեան պատճառաւ։

— Նախարարաց Խորհուրդը պիտի գումարուի վաղը, վիճաբանելու համար Վարիկանի պատասխանին վրայ, որ այս իրիկուան պիտի հասնի։ Օրակարգի վրայ գանուած խնդիրներուն պատճառաւ Պ. Լուպէ յետաձգեց իր մեկնումը դէպ ի Մանթալիմար։

ՏԻԺՕՆ.— Տիժոնի եպիսկոպոսը Հռոմ մեկնեցաւ, Վարիկանի կողմէ եղած ազդարարութեան մը հետեւանօք եւ հանկառակ Պ. Բռնպի արգելքին։

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ԹՂԹԱԲԵՐ

ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

ԲԱՐԻԶ, 24 յուլիս.— Մարքոն հեռաւեալ հեռագիրը ստացած է Բեռերսպուրկի իր Թղթակցէն.— Պատերազմը սկսելէն ի վեր Բեռերսպուրգի մէջ այսքան լռութիւն պահուած չէր պատերազմի գործողութիւններուն վերաբերեալ։ Ընդհանուր սպասակոյտի պաշտօնարանին մէջ խորհրդաւոր կերպով յայտարարեցաւ թէ Ռուսերը Բրիսբիթ տրժեթուղթ ունեցողներուն կը ծանուցանեն թէ 23 թիւ կարօտին, որուն պարմանաժամը 1904 օգոստոսին կ'ուտրաի ինչպէս նաեւ 1904 յուլիս 1/14ի վճարումներուն տարեթիւ եղած պարտաթուղթերուն վճարումը պիտի կատարուի յառաջիկայ օրուան. 1/14ին, սկսեալ Օսմ. Պանքային կ. Պոլսոյ, Բարդի ու Լոնտոնի ճիւղերէն։ 1—12

ՎԱՐԶԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ

Օսմ. Հանր. Պարտքի վարչութեան թղեալ հասոյթներու ընդհանուր Տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ Պարտքի չերմարաժական վարժարանին ուսանողներուն թէ այդ վարժարանը պիտի վերաբացուի 1904 սեպտեմբեր 4/27ի չարաթ օրը եւ թէ դասախօսութիւնները նոյն օրը պիտի վերսկսին։ Հետեւաբար Ա. ու Բ. կարգերուն ուսանողները կը հրաւիրուին նոյն օրը ներկայ գտնուիլ չերմարաժական վարժարանը։ Տնօրէնութիւն

14/27 յուլիս 1904 1—10

* * *

ՊԱՏԻ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

ԵՒ ԱԶԴԱՏԱՆԱԿՆԵՐ

Հանր. Պարտքի Վարչութեան Ընդհ. տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ թէ յառաջիկայ յուլիս 1/14ի պիտի սկսուին զարծադրուիլ դրոշմի նոր կանոնագրին ինը երրորդ յօդուածին 79 եւ 83 թիւերը, որոնց համաձայն տարեկան տուրք մը սահմանուած է թատրոնի վարձատրներու, պատերազմի հանրային վայրերու եւ փոխադրութեանց միջոցներու վրայ գրուած կամ նկարուած եւ կամ՝ թուղթէ եւ խաւարքարէ զատ՝ ուրիշ նիւթերու վրայ գրուելով զեռեղուած կամ կարուած ծանուցումներու, ինչպէս նաեւ մէկու մը տրհեռը կամ առեւտրական գործը ցուցնող, ու խանութներու, վաճառատուներու եւ ուրիշ չենքերու կամ ապակիվերկերու վրայ դրուած ազդատախակներու։ Այս տուրքը, 36րդ յօդուածին համաձայն տարեցոյն սկիզբը գանձուին հարկ ըլլալով, հարկաւորները կը հրաւիրուին մինչեւ վեց չարաթ (այս անգամ մինչեւ օգոստ. 15 Հ. Տ.) ներկայանալ Պոլսոյ Բռպար, Զկնարանի տեսչութեան, որուն յանձնուած է վերոյիշեալ տրամադրութեանց գործադրութիւնը։ Հակառակ պարագային, ըստ օրինի նոյն կանոնագրին 39րդ յօդուածին տրամադրած տուգանքին պիտի ենթարկուին։

Կ. Պոլիս 28/11 յուլիս 1904 12—12

* * *

ԱԶԴ.— Օսմ. Հանր. Պարտքի Թղեալ հասոյթներու Ընդհ. Տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու թէ դրոշմի կանոնագրին 32 եւ 33րդ յօդուածներու տրամադրութեան համաձայն մասնաւոր կնիքներ պատրաստուած են տրասսոյր դրոշմին համար կարգ մը տպագրուած թուղթերու եւ գիրքերու, որոնք ենթակայ են 2 5, 10 եւ 20 փարայի եւ 1, 2, 3, 5 եւ 25 ղրշ.ի որոշեալ տուրքի։ Հետեւաբար, անոնք որ կ'ուզեն դրոշմի ենթարկել այս կարգի թուղթերը պէտք է ներկայացնեն զանոնք մասնաւոր դիւանին, Պոլիս Զկնարանի տեսչութեան, ուր հարկ եղած ձեւակերպութիւնները պիտի կատարուին, կանոնական տուրքի կանխիկ վճարմամբ եւ հարիւրին 5 զեղչուելով՝ ըլլալիք կարգադրութիւնը։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

28/11 Յուլիս 1904

Յ. Գ. Մասնաւոր պարարներ պիտի դրուին տրամադրութեանը տակ այն անձերուն որոնք ուզեն անանցմէ։

11—25

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարք Հայրը երէկ կայս. Պալատ գնաց։

— Կիլիկիոյ Ս. Կաթուղիկոսը, որ հովուապետական պայտ մը կը կատարէ, Զէյթուն եւ Հաճըն այցելելէ ետքը յունիս 23ին Մարաշ մեկներ է, ուսկից երկու քահանայ եւ մէկ աշխարհական եկած էին իրը հրաւիրակ։ Ս. Կաթուղիկոսին կ'ուղեկցին Տ. Դեւոնդ վրդ. եւ Վաղարշակ սարկաւագ։

— Յառաջիկայ երեքշաբթի Ս. Պատրիարք Հօր անուան տօնախմբութիւնն ըլլալով, այս առթիւ, կիրակի (18 յուլիս) պիտի կատարուի էջ-Մէյատանի Մաղաքեան վարժարանին տարեկան հանդէսը։ Իսկ վաղը, ուրբաթ, եէնիգիւղի երկսեռ վարժարաններու վիճակացոյցերու բաշխման եւ մանկապարտէզի հանդէսը տեղի պիտի ունենայ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին։

— Սկիւտար Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդի եւ Ճեմարան-վարժարանի Հոգաբարձութեան առնչակցութեամբ Մինրան էֆ. Արծրունի յանկարծամահ եղաւ երէկ եւ յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի վաղն առաւօտ։ Հանգուցեալը հոգիւ յիսուն տարեկան էր, ամուսնացեալ եւ զաւակաց հայր. անձնուէր աշխատող մըն էր Թաղին եկեղեցական ու դպրոցական գործերուն եւ ընդհանուր համարում կը վայելէր։

— Էսրիկեանէն կը գրեն Լեվրնք Հերբլոթ.— «Տարւոյս դպրոցական հանդէսները վերջ գտան Հայոց վարժարանին հանդէսովը, որ տեղի ունեցաւ դպրոցին պարտէզին մէջ, խաւուն բազմութեան մը ներկայութեան։ Հետաքրքրական եւ սիրուն էր այս տարքումը որ մէկ ու կէս ժամ տեւեց, յետոյ բաժնուեցան չորս քանասարանները մրցանակները։ Նոնանց

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱՆ ՊԱՆԴԱՆ

Ս. Պատրիարք Հայրը Երէկ Կայս. Պալատ գնաց։

— Կիլիկիոյ Ս. Կաթուղիկոսը, որ հովուապետական պայտ մը կը կատարէ, Զէյթուն եւ Հաճըն այցելելէ ետքը յունիս 23ին Մարաշ մեկներ է, ուսկից երկու քահանայ եւ մէկ աշխարհական եկած էին իրը հրաւիրակ։ Ս. Կաթուղիկոսին կ'ուղեկցին Տ. Դեւոնդ վրդ. եւ Վաղարշակ սարկաւագ։

— Յառաջիկայ երեքշաբթի Ս. Պատրիարք Հօր անուան տօնախմբութիւնն ըլլալով, այս առթիւ, կիրակի (18 յուլիս) պիտի կատարուի էջ-Մէյատանի Մաղաքեան վարժարանին տարեկան հանդէսը։ Իսկ վաղը, ուրբաթ, եէնիգիւղի երկսեռ վարժարաններու վիճակացոյցերու բաշխման եւ մանկապարտէզի հանդէսը տեղի պիտի ունենայ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին։

— Սկիւտար Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդի եւ Ճեմարան-վարժարանի Հոգաբարձութեան առնչակցութեամբ Մինրան էֆ. Արծրունի յանկարծամահ եղաւ երէկ եւ յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի վաղն առաւօտ։ Հանգուցեալը հոգիւ յիսուն տարեկան էր, ամուսնացեալ եւ զաւակաց հայր. անձնուէր աշխատող մըն էր Թաղին եկեղեցական ու դպրոցական գործերուն եւ ընդհանուր համարում կը վայելէր։

— Էսրիկեանէն կը գրեն Լեվրնք Հերբլոթի.— «Տարւոյս դպրոցական հանդէսները վերջ գտան Հայոց վարժարանին հանդէսովը, որ տեղի ունեցաւ դպրոցին պարտէզին մէջ, խաւուն բազմութեան մը ներկայութեան։ Հետաքրքրական եւ սիրուն էր այս տարքումը որ մէկ ու կէս ժամ տեւեց, յետոյ բաժնուեցան չորս քանասարանները մրցանակները։ Նոնանց

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹԻՒՆՔԻ)

ՊՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԼՈՆՏՈՆ, 27 յուլիս.— Երէկ, Երեսփ. Փոդովին մէջ, Պ. Պաֆիւր պատասխանելով հարցումի մը, յայտարարեց թէ կառավարութիւնը մինչեւ հիմա չէ կրցած ստուգել այն զրոյցը թէ Նայթ Քոմանտր ընկղմած ըլլայ Ռուսերուն կողմէ։ Ցարեց թէ անպատեհ կը նկատէր տակէ ասելի ըսել, այդ մասին կատարուած հետազօտութեանց արդիւնքը յայտնի ըլլալէ առաջ։

— Լայթին հասած հեռագիր մը նայելով, ճարանական յառաջապահները Նիու-Զուանգ հասեր են, երեկ կէս օրէն յետոյ։ Ուստ վարչութեան շէնքերուն վրայ ֆրանսական դրօշ պարզուած է։ Ամէն ի՛նչ հանդարտ է։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ.— Զօրավար Բուրքաքիին հետեւեալը կը հեռագրէ Զորին, յուլիս 26 թուականի։— Մեր նահանջող զօրքերուն հետ Թնդանօթի եւ հրացանի հարուածներ փոխանակելէ յետոյ, Թչնամին գրաւեց Թա-Զի-Զաան եւ շրջականները։ Մինչեւ ասոյս 29ի կէս օրը ճարանները ո՛ւ եւ է յարձակում չեն ըրած, յառաջխաղացման մը համար։

ԹՈՒՐԻՕ.— Ռիւքերի գործակալութիւնը կ'իմանայ թէ ճարանական կարգադրութիւնները Թա-Զի-Զաանի մէջ 800ի կը հասնին։

ԹԻԼՆ-ՁԻՆ.— Զոյցի մը նայելով երեկ ծանր կռիւ մը տեղի ունեցեր է Լիաօ-եա-փի ու Մուքէնի մէջտեղը։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ.— Ռուս հեռագրական գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ ծովակալ Ալեքսիէվի մէկ օգակարգովը Պորտ Արթիրի մեծ դաշտը բարձրատեսնուն ապայ, անուանուած է ընդհանուր հրամանատար զորավար Բուրքաքինի մասնաւոր հրամաններուն համար։ Հետեւապէս, կ'ուսումնասիրեն նոյն գործակալութիւնը, բոլորովին կը հերքուի մեծ դաշտին նկատմամբ ֆրանսական լրագիրներուն հրատարակուած զրոյցը։

ՍԻՒԻԶ.— Ռուս կամաւոր նաւատորմին պատկանող Սմոլենսկ է որ գրաւեց Ֆորմոզա չոգենաւը, (Երկնային հեռագիրներուն մէջ Ծանուցուած)։

— Ռիւքերի գործակալութիւնը կ'ըսէ թէ ծայրագոյն Արեւելք մեկնող բոլոր գերման նաւերն անցագիր պիտի առնեն ռուսական հիւպատոսէն, ցոյց տալու համար որ պարգային երբ ռուսական յանձուրակներու հանդիպին կարմիր ծալան մէջ։

ԱԼԺԻՐ.— Մարսֆա հոս հասաւ։ Ռուս նաւազները ցամաք պիտի հանէ եւ յետոյ ճամբայ պիտի ելլէ դէպի Ծայրագոյն Արեւելք։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՈՆԱԼ)

ԼՈՆՏՈՆ, 27 յուլիս.— Նիու-Զուանկէն հասած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Թա-Բու-Զաի բանակին մէկ մասը եւ Օքու զօրավարին բանակը յարձակեր են Թա-Զի-Բիտսոյի վրայ, կէրակի իրիկուն, 24 յուլիս։ Մինչեւ երկուշաբթի օր տեսակ կռիւ մը յետոյ, ճարանները գրաւեցին քաղաքը եւ շրջակայ գլխաւոր դիրքերը։ Ճարանցիներէն ութը հարիւր հոգի սպաննուեցան։

—Կը ծանուցուի թէ Թա-Զի-Բիտսոյի կռուին մէջ քանի մը ռուս զորավարներ վիրաւորուեր են։ Ի մէջ այլոց Սամսոնով զորավարը։

—Անգլիական Ֆորմոզա եւ գերմանական Հոլկաիա չոգենաւերը ազատ ձգուեցան։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ.— Զարը պիտի ընկերանայ Պալթիկի նաւատորմին, մինչեւ Բիլ, ուր պիտի տեսակցի Վիլհէլմ կայսրի հետ։

ՎԻՆՆԱ.— Լուսերս Թաղաքը, Մարբէնպատի մէջ, տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ Ֆրանց-Եազէֆ կայսրի հետ։ Կոլսեսվաքի կոմսն ալ ներկայ պիտի գանուի։

ԲԱՐԻԶ.— Բիւկէր ու Կալիէ լրծաւորակները, երեկ իրիկուն, Թալոնէն դէպ ի Թանէր մեկնեցան, կացութեան պատճառաւ։

— Նախարարաց Խորհուրդը պիտի գումարուի վաղը, վիճաբանելու համար Վարիկանի պատասխանին վրայ, որ այս իրիկուան պիտի հասնի։ Օրակարգի վրայ գանուած խնդիրներուն պատճառաւ Պ. Լուպէ յետաձգեց իր մեկնումը դէպ ի Մանթալիմար։

ՏԻԺՕՆ.— Տիժոնի եպիսկոպոսը Հռոմ մեկնեցաւ, Վարիկանի կողմէ եղած ազդարարութեան մը հետեւանօք եւ հանկառակ Պ. Բռնպի արգելքին։

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ԹՂԹԱԲԵՐ

ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

ԲԱՐԻԶ, 24 յուլիս.— Մարքոն հեռաւեալ հեռագիրը ստացած է Բեռերսպուրկի իր Թղթակցէն.— Պատերազմը սկսելէն ի վեր Բեռերսպուրգի մէջ այսքան լռութիւն պահուած չէր պատերազմի գործողութիւններուն վերաբերեալ։ Ընդհանուր սպասակոյտի պաշտօնարանին մէջ խորհրդաւոր կերպով յայտարարեցաւ թէ Ռուսերը Բրիսբիթ տրժեթուղթ ունեցողներուն կը ծանուցանեն թէ 23 թիւ կարօտին, որուն պարմանաժամը 1904 օգոստոսին կ'ուտրաի ինչպէս նաեւ 1904 յուլիս 1/14ի վճարումներուն տարեթիւ եղած պարտաթուղթերուն վճարումը պիտի կատարուի յառաջիկայ օրուան. 1/14ին, սկսեալ Օսմ. Պանքային կ. Պոլսոյ, Բարդի ու Լոնտոնի ճիւղերէն։ 1—12

ՎԱՐԶԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ

Օսմ. Հանր. Պարտքի վարչութեան Թղեալ հասոյթներու ընդհանուր Տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ Պարտքի չերմարաժական վարժարանին ուսանողներուն թէ այդ վարժարանը պիտի վերաբացուի 1904 սեպտեմբեր 4/27ի չարաթ օրը եւ թէ դասախօսութիւնները նոյն օրը պիտի վերսկսին։ Հետեւաբար Ա. ու Բ. կարգերուն ուսանողները կը հրաւիրուին նոյն օրը ներկայ գտնուիլ չերմարաժական վարժարանը։ Տնօրէնութիւն

14/27 յուլիս 1904 1—10

* * *

ՊԱՏԻ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

ԵՒ ԱԶԴԱՏԱՆԱԿՆԵՐ

Հանր. Պարտքի Վարչութեան Ընդհ. տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ թէ յառաջիկայ յուլիս 1/14ի պիտի սկսուին զարծադրուիլ դրոշմի նոր կանոնագրին ինը երրորդ յօդուածին 79 եւ 83 թիւերը, որոնց համաձայն տարեկան տուրք մը սահմանուած է թատրոնի վարձատրներու, պատերազմի հանրային վայրերու եւ փոխադրութեանց միջոցներու վրայ գրուած կամ նկարուած եւ կամ՝ թուղթէ եւ խաւարքարէ զատ՝ ուրիշ նիւթերու վրայ գրելով զեռեղուած կամ կարուած ծանուցումներու, ինչպէս նաեւ մէկու մը տրհեռը կամ առեւտրական գործը ցուցնող, ու խանութներու, վաճառատուներու եւ ուրիշ չենքերու կամ ապակիվերկերու վրայ դրուած ազդատախակներու։ Այս տուրքը, 36րդ յօդուածին համաձայն տարեցոյն սկիզբը գանձուին հարկ ըլլալով, հարկաւորները կը հրաւիրուին մինչեւ վեց չարաթ (այս անգամ մինչեւ օգոստ. 15 Հ. Տ.) ներկայանալ Պոլսոյ Բռպար, Զկնարանի տեսչութեան, որուն յանձնուած է վերոյիշեալ տրամադրութեանց գործադրութիւնը։ Հակառակ պարագային, ըստ օրինի նոյն կանոնագրին 39րդ յօդուածին տրամադրած տուգանքին պիտի ենթարկուին։

Կ. Պոլիս 28/11 յուլիս 1904 12—12

* * *

ԱԶԴ.— Օսմ. Հանր. Պարտքի Թղեալ հասոյթներու Ընդհ. Տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու թէ դրոշմի կանոնագրին 32 եւ 33րդ յօդուածներու տրամադրութեան համաձայն մասնաւոր կնիքներ պատ

ՊՍԵՒ ՇՊԱՏԳԻՐԱՄ, ԲԱՐԻԶ 1900

ՔՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՔԱՐՄԷԼ ՕՐԻԱՆԹԱԼ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՈՆԵԱՔ

ՌԻՇՈՆ ԼԸ ՍԻՈՆԻ (ՊԱՂԵՍՏԻՆ) մեծ մատանեներէն

վարձատիր կայսերական բժշկական ժողովոյ տարարաւծումը

1903 յունուարի 21-ին այցելեցին Քարմէլի Օրիանթալի մատանները որ կը պարունակէին 600 տակառ եւ 49,000 լիտր։ Մեր անձնական ընտրութեամբ, տակառներէն 26 եւ լիտրէն 24 նմոյշ առինք որոնց տարբերութիւնը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութենէ զուրկ

ՐԵԱԿԱՆ, ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ՌՈՒՌՈՒԻՉ ԵՆ

Բարիզի բժշկական Ֆաքիւլթէին բրոֆէսօր Ա. ՌՈՒՇԵԻ, Պորտոի գիտութեանց ֆաքիւլթէին բրոֆէսօր ԿԱՇՈՆԻ, Համալսարկին քաղաքապետութեան Լիրդուսա քիմիագէտ Մ. ԷՆՈՌԻ, Մ. Բեդերպաւրկի կայսերական համալսարանին բրոֆէսօր Ա. ԲԷԼԻ եւ Օաէսայի կայսերական համալսարանին բրոֆէսօր Ա. ՎԷՐԻԿՈՒ կողմէ տարբերակուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ։ Գրասենեակ եւ մթերանոց. ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՔԱՐԱՓԸ, ՍԻՐԹԻ ՖՐԱՆՍԷԶ թիւ 145—147

9 Էրիմէթին եւ խցանի բաբսիլեներուն վրայ պահանջել գործարանին վաճառականը որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ Ընկ. բառերը 5 - 50

(Վ. Ա.ՇԱՌՈՒԻՉ ԻՆԸ)

ԿԱԹԻԼՆԵՐԸ ՀՇՄԱՐԻՏ

ՊՌԱՎԷԻ ԵՐԿԱԹԻ

FER BRVAIS

ամէնէն ազդու դեղն են

ընդդէմ ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԵԱՆ, ԲԼԱՒՈՒԶԻ. ՊՈՒՆԱՏՈՒԹԵԱՆ, ՈՒԺԱՍՊՈՒՈՒԹԵԱՆ, ՏԿԱՐԱԿԱՆԱՁՄՈՒԹԵԱՆ եւ այլն։

Առանց հոտի, առանց անախորժ համի, Պռավէի Երկաթը կը յանձնարարուի աչխարհիս բոլոր բժիշկներուն կողմէ։

Պնդութիւն չի պատճառէր. Ակռաները չի սեւցնէր. Քիչ ուտենէն ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ-ԿՈՐՈՎ – ՈՅԺ – ԴԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ կուտայ։

Կը գտնուի բոլոր դեղարանները եւ դեղորէից վաճառատուները։

Լաֆաեէթ փողոց թիւ 130

LA CONFIANCE

ԼԱ ՔՈՆՖԻԱՆՍ

Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1844ԻՆ

Ֆրանսական կառավարութեան գօնբրոյին տակ գործող այս Ընկերութեան եռարկաւորեալ դրամագլուխն է 56,000,000։

Իր անխախտ սկզբունքն է ուղղամտութիւն եւ կանոնաւորութիւն իր բոլոր գործառնութեանց մէջ։

Ամէն ուրեք մեծ համարման եւ վստահութեան արժանացած այս Ընկերութիւնը՝ միշտ գոհ ձգած է իր յաճախորդները՝ նոյն իսկ ամէնէն հեռաւոր մասնաճիւղերուն դիմաց։

Ընկերութեան գլխաւորատունն է Գրեսի Լիոնի։

Այս Ընկերութեան Պոլսոյ գործակալութիւնն սահմանած է հրապարակին ծանօթ

ՊԱՌՆԻԿ ԱՃԱՌԵԱՆ

որուն պէտք է դիմել հրդեհի վերաբերեալ ապահովագրութեանց կամ տեղեկութեանց համար։

Գ. Աճառեան կը վարէ նաեւ ծովային եւ կեանքի ապահովագրական գործակալութիւն։

Հասցէ – Պոլիս, Մահմուտ փաշա, Պէօյիւք Սըրլրդ խան, թիւ 14։ 6 2—49

ՖԻՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՏԻՆ

մէտ ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվերբուլի եւ Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվերիան	18900	Միլուանա	559
Նուստրիա	18900	Բոհեմիան	4841
Լուզիտանիա	12950	Վէրոնա	3229
Լուքանիա	12950	Բաւարիա	2848
Նուբիանա	8445	Թիւրինգիա	2836
Ուսարիա	8128	Սքանդինաւիա	2835
Եմ բրոսիա	8120	Համբուրգ	2538
Սէրվիա	7392	Ալէքսանդրիա	2181
Ուլանիա	7269	Շեքսպիր	16

Գիմել առ. ՇՈԼԻ և ՍԻԿԷՐ

11—50 Joly et Seagor

Մէյմանէթի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարթ Մուսթաֆա փողոց։ 14

ՊԱԼՔԱՆ

ԶՈՒԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ

Դրամագլուխ, պահեստ եւ երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 7,500,000

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

1899ի ապահովագրութեանց գումարն է 19,584,276 Ֆր.։ Ամբողջ կեանքի վրայ և խառն ապահովագրութիւն, կրկին դրամագլուխով։ Ադոց օժտի դրամագլուխ այլեւայլ կալվածագրութիւններով, չափաւոր սակերով ու նպաստաւոր պայմաններով։ Ինչպէս մէկ տարուան ապահովագրութենէ յետոյ ապահովագիրը անվճարելի կը դառնայ, այսինքն Ընկերութիւնը ո՛և է առարկութիւն չընար ապահովագրեալին անձնատուութեան, մեռնելուն, ամէն կողմ ճամբորդելու պարագայի, եթէ առանց թմբ տրուելու ալ կատարուի։ Նմանապէս ո՛և է սակի յաւելում չի պահանջեր։ Ապահովագրեալները միայն ամէն յետոյ կրնին կը նորոգուին։

1896ի չահաբաժինն է հարիւրին 18 ուկէ։ 1897ինը՝ հարիւրին 18։ 1898ինը՝ հարիւրին 18 և 1899ինը՝ հարիւրին 16։

Ընկերութեան դրամատուներն են ԲՐԻՏԻ ԼԻՈՆԷ կ. Պոլիս, ԱՆԿԼՕ-ԱՒՍՏՐԵՍՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, Լոնտոն, ՖՈՒԼԿՍԲԻՈՒ ԱԶԳԱՑԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ, Սոֆիա։

Գործակալ ընդհանուր Թոսքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ։

Կ. Պոլիս Ղալաթիա, Թահթապրան խան, Օմ. Պ-ենքային դիմացը։ 31 2—50

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ պէտքատէր են։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

10,000,000 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ ԴՐ ՄԱԳԼԻՈՎ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի ճամի

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիտակ ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Աւստրիա, Աւստրա, Այտրն, Սֆիոն-Գրաբէսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էմարնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պէյրութ, Պրուսա, Դասթէմունի, Դամասկոս, Գոնիա, Լառնագա, Գահիրէ, Մէրսին, Միտիլլի, Ուշաք, Բորդ-Սաիտ, Սելանիկ և Սամսոն, Սրվազ, Իզմիր, Տրապիզոն։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գոնթ-գուրան) փոխատուութիւն կ'ընէ, արժէթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բիլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը գեղէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, ռէքեր, վարկագիրներ ու հեռագրական օրինիներ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժէթուղթեր եւ արժէքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կրտրներներ եւ փոխանակագիրներ կը դանձէ, սակարանական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Պանքան հետեւեալ պայմաններով եւ տոկոսներով դրամ պահեստի կ'ընդունի.—

2 տարի պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 100ին 3 ու կէս տոս կոս կուտայ. մէկ տարի պայմանաժամով պահեստի համար՝ տարեկան 100ին երեք։ 6 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 2 առ հարիւր, 3 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան $1^1/_2$ առ հարիւր։

Պոլսոյ գործակալութիւնը վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները կը ստանէ, եւ ասկէ զատ ապրանքներու վրայ փոխառութիւններ կ'ընէ եւ գօնսինիսատոնով եւ ազատ տէբոզիթոյով ապրանքներ աւանդ կ'ընդունի։

Բերայի մասնաճիւղը նմանապէս կը կատարէ Պանքային վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները (բացի ապրանքներու վրայ կատարուածներէն), եւ անմիջապէս յանձնելու պայմանաւ կը գնէ եւ կը ծախէ զանազան վիճակահանութեանց արժէթուղթեր, ինչպէս Վիլ տը Բարիի, Բուսմէլիի երկաթուղեայ, Հելլենական կամ Բանամայի վիճակահանութեան արժէթուղթեր եւն. եւն.։ Պոլսոյ գործակալութիւնը եւ Բերայի մասնաճիւղը կը ծախեն նաեւ Բուսմէլի երկաթուղեայ արժէթուղթերու բroմխները եւ Օսմ. Պանքային Թուրքիոյ մէջ հաստատուած միւս բոլոր գործակալութիւններուն նման կ'ընդունին տարեկան 2% տոկոսով մինչեւ 10ը օսմ. ոսկի, ընթացիկ հաշիւ բանալով։

Օսմ. Պանքան $3^1/_2$% ֆրանսական եւ 3% գերմանական Ռանթերու փոխարէն գումարներ փոխ կուտայ, պզտիկ ընթացիկ հաշիւի դրութեամբ. յիշեալ Ռանթերը՝ պահեստի դրուած արժէթուղթերու ներսուկ տօսիէին մէջ կը պահուին։ Պահեստի դրուածներու քանակին աւելնալուն համեմատութեամբ, եղած փոխառութիւնն ալ հեռացնել կ'աւելցնայ։

ՌՕՍԻԱ

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐ 1827ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆԴԻՒ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ

Նկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններս կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, եղեռնուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սեռայոյթ խորտակուելու դէմ, ինչպէս նաեւ կենաց դիպ, ամէն կողմի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 Ֆր.
Իր սեպհականութեան գումար	129,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ դանձուած ապահովագրին ու տոկոս	54,000,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Աղաբեան խան, Վոյվոտա, Ղալաթիա։

Տէօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՐՄԻՒԶ 11 7—50

ԹԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան գոյքը 1900 դեկտեմբերին	Ֆր. 217,206,050
Տարեկան հասոյթ ապահովագրիներէ եւ տոկոսներէ, 1900 դեկտ. 31ին	» 33,303,250
Վճարուած՝ բանի վիճաբերներու, ապահովագրութեան պայմանագիրներու, վերադարձներու, եւն. Ընկերութեան հիմնարկութենէն 1848էն ի վեր	» 488,726,400
1900ի տարեշրջանին մէջ Ընկերութիւնը 5556 ապահովագիր յանձնած է, որ կը ներկայացնեն	» 44,751,575

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝

ԷՏՈՒԱՐՏՍ ԷՆՏ ՍԸՆ

ՄէյտանՃրգ փողոց, Ալալէմճի խան, Պոլիս, իսկ Ղալաթիոյ մէջ՝ Ալիքսիսի խան եւ Մէյմանէթի խան, թիւ 8։

ԲԱԹԻՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.	ԿԱՐՏԻԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
1824ին ՀԻՄՆՈՒԱԾ	1821ին ՀԻՄՆՈՒԱԾ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,500,000 անգլիական ոսկի	ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,000,000 անգլիական ոսկի

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

5 Ընդհանուր գործակալ ԷՏՈՒԱՐՏ ԷՆՏ ՍԸՆ, Ալալէմճի խան, Պոլիս 2—48

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԱՔ

Ընդմէջ Հալի կ. Պոլսոյ եւ Օսէսայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմէ	1497	Կոգոն	1111	Մաքսիմ	724
Ալէքթ	3607	Գոլկ	1936	Կրոնտոն	1795	Մարէնկ	1273
Անտէլո	1541	Գրոսս	895	Լիոն	775	Մարդէլ	3709
Արիոսքս	2277	Էիսոս	4311	Հիտալկա	1581	Մարտ	3517
Պասսնս	1822	Տուրնս	967	Հիտան	3:2	Միկ	1157
Պորտոսիս	1264	Տուրս	3383	Հորաթիս	3670	Մոնդէպել	1135
Պրավս	1076	Տէպոս	1713	Հոմէր	595	Մուրանս	2499
Պրինս	841	Տիտամ	6 4	Իակոբ	2854	Էլոն	1053
Ռոֆֆաս	448	Էպոս	2461	Իտանս	5 40	Օնոն	1
Սէյրս	1871	Էլտորատոս	1550	Ճանս	1010	Մանս	4086
Գաիրսս	1337	Էազս	84	Փէսս	1053	Օրլան	1535
Գամէս	1244	Ֆիտս	934	Քրինս	2207	Բոլեր	637
Դազս	1894	Ֆինլանտ	1628	Գոլսս	1700	Բոլոն	510
Ջիրաֆ	2729	Ֆլամինկ	449	Լոս	1053	Բալտոս	229
Թսէրս	1831	Ֆրանսիսքս	4382	Լանսս	2272	Բրէլոն	1663
Քրիս	1697	Հալիֆ	306	Լիվոնիս	1243	Բոլոր	1613
Գոլորատս	4215	Կիկանս	1243	Լոնէյրս	3191	Ոսէր	1789

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հաս հասած է։

Լուսնցս չոգենաւը, նաւապետ Ուինկ։

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԴԻԶՕՏ

Թիւ 22—24, Քիւչիւք Միւսէթ խան, Ղալաթիա 10 13—50

COMP. RUSS

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՏԻՆ ԵՒ ՌԵՒՍՏՐ Ք Ն ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւարտուան երթեւեկութիւններ

Ցուլիս

Գշ. 13 6 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին մէջ էէն առաջ։
Տարտանէլ, Մարմարայ, Էլեան կ, Թզմիր, Քոս, Թարգալ լուս–Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բորթ–Սաիտ, Պոր-Սաիտ ի ժամը 4ին յետ միջընթեր։

Եշ. 5/28 Օտեսայ ժամը 11ին մէջ ընէն առաջ։

Նր. 17/30 Պիտիլի, Իզմիր, Բիրէ, Սոդրանդրիա. ժամը 1ին մէջ էէն առաջ։
Օտեսա ժամ 2ին յետ մ ջորդ։

Գրբ. 18/31 Հիւպսլոր, Սիրոպ, Սամսոն, Օրռու. Կիրա ոն, Տրապիզոն, Ռիզէ, Պաթում ժամը 5ին մէջ ընէն առաջ։
Գուրկազ, Վանանա, Սեսա ժամը 3ին յետ միջ ընէն։ 3—50

ՀՐԼՏ. ԼԻՎԷԼԲՈՒԼ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՏԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլի եւ Արեւելքի միջեւ բանեցող

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիրգորիան	10500	Ցիլիա	3500
Աստէնեան	10500	Եմիրիզիան	3500
Ֆէնիսիան	10500	Բերմուդեան	3500
Լանքասդրիան	9000	Ալմէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Բրազիլեան	3500
Իսլանդիան	8000	Ֆիէնեան	3500
Լորտիան	8000	Անատոլուեան	3500
Գասպիան	8000	Ելզասիան	150
Ֆիրմինիան	8000	Լէսթեան	3000
Նաէրնիան	3700	Մինեօ	970
Վալենիան	3700	Օրդրոս	800
Ֆլամինիան	3700	Լեսթոն	80
Նորվէան	3500		

Մաղարեի ուղիներէն կը խնայուի երեսուն տարիներն ալ ուրիշ փոխադրելու եամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար։ Բոլոր նրանց գրասենեակը գտնի ընդհանուն ժամանակին 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ

ԷՆՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԷՆ

Ղալաթիա, քարտէզին վրայ

10—50 12 Մաքսատան հին տեղը

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՏԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլի, Պորտոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանեցող տոգենաւ.

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ա էզ	3600	Թիպս	2500
Ան իս	3000	Նէբոֆիս	2400
Թէյլոր	3000	Օսա ոիս	2250
Քուլոքուս	3000	Բրա	1270
Ֆարս	3000	Սֆինքս	2000
Ան անի	3 0	Կասբրնի	1500
Մացիո իս	2500	Իլէտ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՕԼ եւ ԸՆԿ.

Ուիթոլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.

20 10—50 13 Ճէյմս Սգրիդ Լիվերբուլ

Աբոնատէր ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ԲԻԷՐ ՏԸ ՔՈՒՐՍԷԼ

Բարիզի Գորեսիորուհիները

ՄԵԾ ՈՒ ԱՆՏԻՊ ՎԷՊ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Ը.

ԺԻՒԼՈՅԻ ՄԷՋ ԾՐԱԳԻՐԸ

Նախկին մանկաբարձուհին գլուխը վեր առաւ։

—Այդ բանը մ՚վ ըսաւ քեզի, հարցուց մէկէն ի մէկ։

Կարիրէլ տեսնելով որ տիկին Մայեոյ չէր ջանացած բազդիկ իր վերին խօսքերուն դէմ, բոլորովին սիրտոքեկ եղած, գոչեց.

—Հակառակ այդ լուրին պատմուած վրդովումին, սկսայ խորհիլ... չատ մը բաներ լիկեսի... ի մէջ այլոց, սա պարտանն թէ ինչու «աղջիկս» չէք կոչած զ... երբ ինծի հետ խօսէիք, «հապ-լու» կամ «պզտիկ» կ՚ըսէիք... Աւելի լաւ տրամադրութեան մէջ գտնուած ատենդիդ, սիրալիր յորջորջումներ կը շռայլէիք ինծի, բայց երբեք այն յորջորջումները զորս մայրերը կուտան իրենց զաւակներուն, ձեր շրթունքներուն վրայ չէին լսուեր... ՝ն՛, երբեք։

—Ինչ կ՚ապացուցանէ ատիկա, ըսաւ տիկին Մայեոյ խելոյեղ։

—Միտքիս տոչեւ կը բերեմ բոլոր այն գգուանքներն ու գրգռանքները, զորս իրենց դաւակներուն կը շռայլեն մեր դաստուհիները... Երբեք ձեր կուրծքին վրայ չէք քնացուցած զիս ինչպէս կ՚ընեն ճշմարիտ մայրերը... Այսօր կը հասկնամ թէ ի՚նչ՚ համար։

—Դարձեալ բան է քու ըսածդ, յարեց տիկին Մայեոյ, ճակատին վրայ գոյացած քրտինքը սրբելով... իրաւ է որ ցուցամէ չեմ. բայց զգայնութիւնները տարբեր խորը կը գտնուին։ Քու ըսած մայրերդ ամենուն առջեւ գգուանքներ կը շռայլեն իրենց զաւակներուն, բայց տան մէջ աղէկ մը կը տիրեն զանոնք կամ անհրաժեշտ բաներէն կը զրկեն... Ու օրին մէկը պզտիկները կը ճղղին, ինչպէս պիտի ըսէր Ժիւլօ... Մինթ նմանօրինակ յանդիմանութիւններ կրնա՞ս ուզղել ինծի...

—Ո՚չ, բայց ձեր պատասխանը խստավանութիւն մըն է ինքնին։

—Ո՞վ իմաց տուաւ քեզի... ըսէ՚ նայիմ։ Հարկ էր գիտնամ։

—Իր զաւակը փնտռող կին մը։

Տիկին Մայեոյ կը զգար յոգնութիւնը, բայց յուսահատուէն կը դիմադրէր։

Ու բարբաջած, գոչեց տիկին Մայեոյ.

—Անիմաստ խօսք։ Քու վրդովումդ ցեր է... Այդ կինը սաՀ է։

—Շա՚տ լաւ, չատ պարզ միջոց մը ունիք, ջրելու համար այդ կարծեցեալ սուտերը, պատասխանեց Կարիրէլ, բոլորովին հանդարտած ու ինքզինքը գըտած։

—Իմ խօսքս չը՚ բաւեր մինթ։

—Ո՚չ, տիկին, պատասխանեց դարձուորուհին ցուրտ շեշտով մը։

—Ինչ կը պահանջես ուրեմն։

—Մենդեան վկայագիրս ցոյց տուէք ինծի։

Այդ խօսքը լրումը եղած էր ամէն բանի։ Տիկին Մայեոյ պարտուած յայտարարեց ինքզինքը։ Ուստի անձնատուութեան չեշտով մը ըսաւ.

—Վերջապէս մեծցուցած եմ ձեզ։

—Այո՚, երախտագիտութեան պարտք մը ունիմ ձեզի հանդէպ, զոր հատուցանելու պիտի ալխատիմ, ապահով եղէք։

Գիշերը, անկողնին մէջ, նախկին մանկաբարձուհին, իր պաղարիւնութիւնը զանազան տօսիէին մէջ կը պահուին։ Պահեստի դրուածներու քանակին աւելնալուն համեմատութեամբ, եղած փոխառութիւնն ալ հեռացնել կ՚աւելցնայ։

Սիւզանի կողմէ ոչ եւ է դժուարութիւն չկար, քանի որ խեղճ աղջիկը չէր ճանչնար իր ընտանիքը։

Այս պարագային, օրվնքը կը թելադրէ քաղաքացիի՚ օրինաւոր հանգամանք մը տալ ենթակային, իր կենքիկը ամբասնութեան առթիւ։ Բնականաբար, երիտասարդ փասատանը տեղեակ էր օրինագրքին մէջ գոյութիւն ունեցող այս պայմանին։

Կասթօն բժշկուելէն յետոյ Սիւզանէն, այդ սրտակեղեք վիշտին հանդէպ ճմլուած էր ոտրը, բուռն ցաւ զգալով աւելի երկար ատեն չմնալուն համար առնոր քով։ Ղալ՚ալ աւելի կը սիրէր, արտասուելը տեսնելէն ի վեր։

Կ՚ուզէր իր հարազատներուն տակ չորցնել մանկամարդ աղջկան արցունքները, այլեւ ըլլալով տիրոջ ճակատագրին կողմէ այդ աղջիկ հոգին եղած չարիքները դարմանել։

Իր ծնողքին անմիջական հաւանութիւնը բարեպատեհ կերպով պիտի օգնեցէր այդ ճմլուած օրտին վէրքերը եւ պիտի ամոքէր այն բուռն ու անակնկալ վիշտը զոր մանկամարդ աղջիկը ունեցած էր իր ծնողքն գաղտնիքին յայտնութեան հանդէպ։

Ա՚հ, ինչո՚ւ համար կասթօն չէր կրցած այդ չարչարանքը խնայել իր սիրեցեալին։

Ակներեւ էր թէ Ֆրանսուազ Պոսուէն իր պարտքը միայն կատարած էր՝ խօսելով այդ գաղտնիքին վրայ. չէր կրնար այդ արտակարգ կացութեան մասին անտեղեակ ձգել իր հոգեզաւակին նչանածը։ Բայց առանց տիտաբեր ճակատագրին, որով Սիւզան իմացած էր իր ծնողքն գաղտնիքը, մանկամարդ աղջիկը ան ատեն միայն իրազեկ պիտի ըլլար անցեալին, երբ իր ալքերը վատահալից նայուածք մը ձգէին այն ապաստային վրայ, զոր կասթօն կ՚երազէր երկուքին համար։

Երիտասարդ փասատանին ալքերը լեցուած էին արցունքներով, ի լուր իր պաշտեցեալին կողմէ եղած սա առաջարկին թէ ետ կը դարձնէր ասած խօսքը, այնպիսի արժանապատուութեամբ մը ու անչափելի դրութեամբ մը որ ասելի նպաստաւոր ապացոյցներ էին մանկամարդ աղջկան համար քան բոլոր ազնուականութեան ատիճանները։

Ուրեմն կասրիել գիտէր թէ կասթօն ո՛ր ատիճան կը սիրէր զինքը... Աչխարհի մէջ կա՞ր անանկ զօրութիւն մը որ կարենար բաժնել զանոնք... Սէրէն աւելի զօրաւոր բան չկայ... Անոնք այր եւ կին պիտի ըլլային իրարու, հակառակ ամէն խոչընդոտի։

(Շարունակելի)